

NEVLADNA

časopis za razvoj nevladnih organizacij v Podravju

Rezultati za prihodnost

Na nedavnih lokalnih volitvah smo državljani in državljanke ocenjevali uspešnost politikov v zadnjih štirih letih. Nevladne organizacije pa so ob lokalnih volitvah izvedle svojevrstne vzporedne volitve.

Borut Osonkar, Zavod PIP – Regionalno stičišče nevladnih organizacij Podravja

V predvolilnem času smo kandidate za župane povprašali ali podpirajo aktivnejše sodelovanje občin z NVO. Številke so zgovorne. Od 138 aktualnih županov, kolikor so jih nevladne organizacije nagovorile s pobudo Moja družba, jih je več kot polovica sodelovanje med občinami in NVO tudi podprla. Pobuda Moja družba je namenjena spodbujanju razmišljanja o pomenu nevladnih organizacij, še zlasti pa želi poudariti pomen krepitve sodelovanja z občinami. Eden od ciljev pobude je tudi podpis sporazuma med občinami in NVO.

Pri več kot polovičnem predvolilnem strinjanju županskih kandidatov po krepitvi partnerskega odnosa med NVO in občinami, je sedaj potrebno ponovno potrkati na županska vrata. Nevladniki bomo na župane in občinske mestne svete naslovili več predlogov. Eden bo zagotovo podpis že omenjenega sporazuma, s katerim želimo vzpostaviti ogrodje in štartno točko za transparentno dolgoročno sodelovanje. Od razvoja dogodka bo odvisno kako bomo potem v partnerskem dialogu pričeli odpirati tudi bolj konkretna vprašanja. Kot tisto, kako bodo občine zagotovile večletno financiranje programov in projektov nevladnih organizacij. Ali pa, kako lahko občine, v primeru, da nevladniki za svoje projekte in dejavnosti pridobijo evropska ali nacionalna sredstva, zagotovijo potrebno sofinanciranje (t.i. matching funds). In

nenazadnje, ali so občine pripravljene takšna vprašanja reševati znotraj občinskega delovnega telesa za razvoj nevladnih organizacij.

Prav ta vprašanja smo pred volitvami zastavili sedaj že neuradno izvoljenemu županu Maribora, Francu Kanglerju. Na vprašanje o zagotavljanju dodatnih sredstev je župan odvrnil, da te možnosti ne zavrača, vendar pod pogojem, da občinski uradniki dodatna finančna sredstva pridobijo s pomočjo razpisov in ne iz obstoječi proračunskih sredstev. Glede delovnega telesa je Kangler predlagal vzpostavitev komisije za urejanje vprašanj delovanja in razvoja NVO v MOM. Prav tako je izrazil načelno soglasje glede podpisa sporazuma z nevladniki, ob pripombi, da morata sporazum pripraviti obe strani v sodelovanju.

Vsaj v Mariboru so vrata možnosti poglobljenega sodelovanja med nevladniki in občino vsaj malo odprta. Konec meseca bo v Mariboru potekala četrta konferenca nevladnih organizacij Podravja. Izredna priložnost, da se nevladniki samoorganiziramo in svoje ideje prelijemo v konkretne pobude in ukrepe, ter skupaj na široko odškrnemo vrata. Volitve bodo tako postale priložnost za poglobitev demokracije, šele potem zmaga posameznih kandidatov, strank ali list. Več informacij pri vašem regionalnem stičišču nevladnih organizacij.

foto: Daniela Klič

V Mariboru se je odvila ena bolj razgibanih javnih razprav o osnutku Zakona o prostovoljstvu

Zakon o prostovoljstvu bo končno ugledal luč sveta

Zakon o prostovoljstvu, za katerega so si nevladne organizacije prizadevale vrsto let, je te dni v vladni proceduri. Sledi še zakonodajni postopek v parlamentu. Če ne bo presenečenj, bo začel veljati v začetku naslednjega leta, ko je tudi Evropsko leto prostovoljstva.

Tina Divjak, CNVOS – Center nevladnih organizacij Slovenije

In prav slednji dogodek, torej Evropsko leto prostovoljstva 2011, je očitno bila spodbuda, ki jo je vlada potrebovala, da je Zakon o prostovoljstvu uvrstila v svoj normativni program dela. Tako je Ministrstvo za javno upravo, ki je pristojno za pripravo zakona, v začetku leta ustanovilo delovno skupino, katere članici sta tudi dve predstavnici nevladnih organizacij, sicer predhodno imenovani s strani nevladnikov. Delovna skupina je za pripravo uporabila predlog zakona, ki so ga nevladne organizacije oblikovale že v preteklih letih. O osnutku zakona je bila organizirana 60 dnevna javna razprava, tekom katere so bili organizirani številni regionalni posveti, eden tudi v Mariboru. Tako zakon v dobri meri odgovarja na resnične potrebe prostovoljcev in nevladnih organizacij.

Osnovni namen zakona je izboljšanje stanja prostovoljstva v Sloveniji. Z zakonom se tako določajo minimalni pogoji za prostovoljce (kdaj komu pripadajo pravice po tem zakonu), za prostovoljske orga-

nizacije (pogoji za vpis v razvid prostovoljskih organizacij), za organiziranje in opravljanje prostovoljskega dela, osnove za sistematično vrednotenje in spremljanje stanja prostovoljstva, osnove za spodbujanje razvoja ter priznavanje pomena prostovoljskega dela.

Kaj je torej novega? Prostovoljec in prostovoljska organizacija bosta morala skleniti pisni ali ustni dogovor o opravljanju prostovoljskega dela, ki bo opredeljeval vrsto prostovoljskega dela, njegovo usposabljanje in mentorstvo. Na podlagi dogovora bo prostovoljec upravičen do povrnitve stroškov (potni stroški, stroški prevoza, stroški prehrane in nastanitve, itn.), lahko bo zahteval tudi izdajo potrdila o opravljenem prostovoljskem delu, kar bo koristilo predvsem mladim pri dokazovanju pridobljenih kompetenc.

Zelo pomembno je, da zakon uveljavlja tudi ukrepe za sistemski razvoj prostovoljskih organizacij. Tako bodo organizacije,

Prostovoljske organizacije, ki bodo vpisane v razvid prostovoljskih organizacij, bodo prostovoljsko delo lahko uveljavljale kot materialni vložek pri sofinanciranju projektov iz državnega ali lokalnega proračuna.

ki bodo vpisane v razvid prostovoljskih organizacij, prostovoljsko delo lahko uveljavljale kot lastni materialni vložek pri sofinanciranju projektov iz državnega ali lokalnega proračuna. Prav tako se bodo stroški vodenja, usklajevanja dela prostovoljcev in njihovo mentorstvo upoštevali kot upravičen strošek financiranja projektov in programov prostovoljskih organizacij.

Zakon predvideva tudi izdelavo strategije razvoja prostovoljstva na nacionalni ravni z ukrepi za spodbujanje prostovoljstva. Strategijo bodo skupaj pripravljala ministrstva in nevladne organizacije, v predlogu zakonu pa je zapisano, da bi naj bila sprejeta v roku treh let od uveljavitve zakona.

LOKALNA DEMOKRACIJA?

Četrta konferenca nevladnih organizacij Podravja

Petek, 22. oktobra 2010, 11:00 – 16:00
Dvorana Gustaf, Pekarna, Maribor

Tema konference:

položaj nevladnikov po lokalnih volitvah in kako ga lahko izboljšamo

Več informacij na tretji strani.

(le vkup, le vkup, uboga gmajna)

SKUPAJ
SMO
MOČNEJŠI!

Ptujski kulturniki iščejo odgovorne za pristrižene peruti

Problematično financiranje, nestrokovnost in razpršena odgovornost so težave, ki jih Robert Feguš, umetniški vodja Vokalnega ansambla Musica, očita odgovornim za ptujsko kulturo.

Jasmina Cehnar

Konec septembra je Vokalni ansambel Musica na stopnišču mestne hiše Ptuj uprizoril nenavaden performans. Pevci so imeli na obrazu narisane narobe obrnjen ptujski grb, križ pa jim je prekrižal usta. Namesto petja so skozi zaprta usta le stežka spuščali glasove, s čemer so, kot je dejal umetniški vodja ansambla Robert Feguš, simbolično prikaza-

Problem imamo namreč ravno s tem, da je na Ptuj odgovornost krovnih kulturnih organizacij razpršena na tri dele - na občino, JSKD in ZKD Ptuj.

li odnos mesta, predvsem institucij, do kvalitetne vokalne skupine. Kot je razložil sogovornik, so se z nastopom zavzeli za več ciljev, med drugim za vzpostavitev strokovne in profesionalne komisije v občini Ptuj, za smiselno namembnost prostorov v Narodnem domu Ptuj, ki bi se morali po pričanju ansambla Musica nameniti kreativnim društvom, ne pa nepotrebnim pisarnam vodstvenih delavcev Zveze kul-

turnih društev (ZKD) Ptuj. Zahtevali so tudi jasno opredelitev odgovornosti krovnih kulturnih organizacij ptujske območne izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti RS (JSKD), ZKD Ptuj ter ptujske občine pri skrbi za kulturo ter se zavzeli za vzpostavitev minimalnih standardov za normalno delovanje kulturnih društev v času ptujskega dela projekta Evropske prestolnice kulture 2012. S Fegušem smo zato razpravljali o razmerah v ptujski kulturi.

Kaj je bil namen vašega protesta pred ptujsko mestno hišo?

"To ni bil protest, ampak pro-test, kar pomeni, da smo z umetniškim performansom testirali profesionalnost ptujskih institucij, ki se ukvarjajo s kulturo. Vsa ta leta imamo namreč določene težave. Sam sem recimo na Ptuj že tri vokalne skupine popeljal na državni nivo, pa si kot kulturni delavec v mestu še zmeraj ne zaslužim svojega prostora, zato moram po gostilnah iskati razne priložnostne prostore za vadbo. S pro-testom

nas je torej zanimalo, kako se bodo pred EPK odgovorni, pa tudi javnost, mediji in mestna politika, odzvali na problem, ki ga ima neko kulturno društvo."

Menite, da vam je uspelo razburkati ptujsko kulturno javnost in politiko?

"Mislim, da ja. Veliko pomembnih kulturnikov se je ustavilo in nas podprlo, tudi JSKD. Premiki se dogajajo tudi v mestni politiki, morda se bo financiranje kulturnih dejavnosti in društev sedaj spet preneslo na JSKD, torej na eno institucijo. Problem imamo namreč ravno s tem, da je na Ptuj odgovornost krovnih kulturnih organizacij razpršena na tri dele - na občino, JSKD in ZKD Ptuj. Kulturniki tako nikoli ne vemo na koga naj se obrnemo, saj se odgovornost prelaga iz stolčka na stolček. Poleg tega se kulturne institucije ne znajo sinhronizirati."

Na vaši pro-testniški agendi je zapisana tudi zahteva po vzpostavitvi strokovne in profesionalne komisije na Mestni občini Ptuj. Se torej tudi na Ptuj, tako kot marsikje drugje, sredstva razdeljujejo na podlagi vez in poznanstev?

"To je tako ali tako dejstvo! Sicer pa komisija, ki razdeljuje denar, sploh ne zna in ne more ovrednotiti projektov, ki jih prijavljamo kulturniki, saj gre za politično nastavljene ljudi, ki v umetnosti ali na odru niso preživeli ene minute življenja. Sam sem reci-

Sicer pa komisija, ki razdeljuje denar, sploh ne zna in ne more ovrednotiti projektov, ki jih prijavljamo kulturniki, saj gre za politično nastavljene ljudi, ki v umetnosti ali na odru niso preživeli ene minute življenja.

mo zaradi osebnega mnenja vodstva ZKD šikaniran vse odkar delam na Ptuj. Ptujška občina pa me je v desetih letih povabila nastopiti na dve svoji prireditvi, kar je katastrofalno! S šikaniranjem je povezano tudi moje financiranje. Če za redno dejavnost še dobim sredstva, mi vsa ta leta po spisku zavračajo moje projekte."

Kulturna klima na Ptuj po vašem opažanju torej ni najboljša...

"Določeni posamezniki in skupine v zadnjem času zelo bogatijo ptujsko kulturo. Nastala so različna društva, ki delajo čudovite festivale in Ptuj se je kulturno prebudil. Ampak nikakor ne, kot se pogosto prikazuje, na podlagi politične angažiranosti, ampak trmasti glav mladih kulturnikov, ki hočejo nekaj ustvariti. Problem je, ker se mladim kulturnikom ne dopusti poleteti."

Kdo konkretno je odgovoren za striženje njihovih peruti?

"Te odgovornosti se ne da najti, ker, kot sem že dejal, krovne kulturne institucije med seboj prelagajo odgovornost.

Jaz osebno pa imam velik konflikt z vodstvom ZKD, podobno mi pripovedujejo tudi nekateri drugi kulturniki."

Kako pa ocenjujete projekt EPK na Ptuj?

"EPK na Ptuj je po moji oceni v nevarnosti, saj se bo veliko prednost očitno dajalo tujim povabljenim skupinam, čeprav na Ptuj deluje kar nekaj zelo dobrih kulturnih društev in skupin. Tudi zato bomo v prihodnjih mesecih pripravili okroglo mizo, da se kulturniki pred EPK zberemo in poenotimo."

Nevladniki želijo v ruški občinski svet

V Rušah se je v boj za lokalno oblast podala tudi civilna iniciativa, ki meni, da je izven oblastniških struktur težko doseči svoje cilje.

Jasmina Cehnar

Med kar nekaj kandidatnimi listami je bilo v Rušah v predvolilnem času letos opaziti tudi listo ZA - Združena akcija. V poplavi združen ljudi, ki pred vsakim volitvami poskusijo priti do koščka oblasti, to niti ne bi bilo nič posebnega, če ne bi šlo za politično aktiviranje civilne iniciative, v kateri so glave staknili predstavniki nekdanjega mladinskega kluba Drumla, Zavoda Kultivacija in številni aktivni ruški kulturniki, kmetje, delavci in podjetniki. "Združili smo se, ker smo želeli preseči katastrofalno stanje, ki vlada v Rušah" je pojasnil kandidate Peter Andrej in dodal, da so se za akcijo odločili zaradi slabih razmer v občinskem gospodarstvu, kmetijstvu, kulturi in športu, kjer je spremembe težko doseči izven oblastniških struktur. Namesto praznega besedičenja so, tako Andrej, pač prešli h dejanjem in sicer s ciljem, da v občinskem svetu, ki mu želijo dajati dobre ideje za izboljšave, dobijo enega ali dva predstavnika, zaradi katerih jim bodo občinski odločevalci primorani prisluhniti. "Nismo se hoteli s komer koli soočiti ali tekmovali, saj vidimo možnost sodelovanja na vseh straneh. Ne iščemo slabih stvari ter izčrpavamo energije za grehe iz preteklosti, ampak se obračamo v pozitivno smer" je strankarsko neobremenjenost in neodvisnost posameznikov v Združeni akciji izpostavil Andrej in zatrdil, da v predvolilnem času niso nobeni stranki ali kandidatu ničesar obljubili bodisi sklepali koalicij.

Po delovni akciji na Glazerjevi domačiji je bil izveden kulturni program.

"ŽELIMO DELOVATI, NE POLITIZIRATI"

Tako kot njihovi konkurenti, so bili tudi člani pobude v predvolilnem času zelo dejavni. Z različnimi prireditvami so skrbeli za družabno dogajanje, občane nagovarjali, naj se udeležijo volitev, z gasilci in nekaj županskimi kandidati so čistili Glazerjevo domačijo, saj želijo, da tam nastane kulturna točka. V ZA niso zadovoljni s tem, da v Rušah ni pravih možnosti za razvoj nekomercialne kulture, prav tako ni prostora za druženje in ustvarjanje mladih in večina društev v občini, kjer bo treba določiti nosilca razvoja kulture.

Ker se je redakcija Nevladne zaključila pred lokalnimi volitvami, o volilnih rezultatih Združene akcije ne moremo

poročati, a Andrej je zagotovil, da se bo njihovo neformalno združenje po volitvah konstituiralo v neko organizacijsko obliko, ki pa ne bo stranka. "V vsakem primeru bomo ostali nevladniki, ker želimo delovati, ne pa politizirati," je še povedal sogovornik in dodal, da bodo z akcijami, začetimi v volilni kampanji nadaljevali ne glede na volilni izid. Nosilec liste ZA - Združena akcija je bil arhitekt Uroš Razpet.

Po neuradnih volilnih izidih je lista ZA - Združena akcija na volitvah v ruški občinski svet zasedla prvo mesto. Zanj je glasovalo 15,37% volivcev, v 18 članskem občinskem svetu bo ZA imela 3 mandate.

V Rušah poteka mladinska pobuda "prijateljstvo nas veže"

V Društvu Sena smo že drugič zapored vzpodbudili mlade iz našega okolja, da sodelujejo v programu „Mladi v akciji“.

Iztok Jerina

Društvo za kakovost življenja SENA, Ruše

Pobuda „Prijateljstvo nas veže“ je nastala v sodelovanju z mladimi člani društva, ki so bili v svojem izobraževanju povezani s turističnimi vsebinami. Projekt traja tri mesece in se je pričel letošnjega julija. Pobuda je razdeljena na dva tematska dogodka in sicer pripravo predstavitvenega materiala in sladice iz držav članic EU ter predstavitev držav članic EU na organiziranih predstavitev na Rušah ter Selnici ob Dravi.

Projekt temelji na ideji, da si morajo mladi s svojim znanjem in aktivnostmi pridobiti zaupanje okolja v katerem živijo. S tem projektom dobijo mladi možnost, da se predstavijo v svojem lokalnem okolju. S peko in promocijo bodo poskušali doseči ostale mlade z manj priložnostmi iz naših krajev, da

tudi sami izvedejo podobno aktivnost in s tem opozorijo nase in na Evropo v kateri živimo.

Ker bomo celoten projekt spremljali in dokumentirali, bo na spletni strani (www.sena-drustvo.eu) objavljen povzetek projekta s slikami. Izvedla pa se bo tudi razstava fotografij v Rušah, ki so nastale na predstavitev z naslovom „Prijateljstvo nas veže“.

Z aktivnostmi in promocijo projekta smo v društvu pomagali tudi drugim NVO in organizacijam, da so se bolj spoznale s programom „Mladi v akciji“. S tem posredno tudi širimo in večamo zanimanje za mladinsko delovanje v občinama Ruše in Selnica ob Dravi.

Mladi v akciji peke peciva

LETS - Lokalno bančništvo v Rušah

Senin krog je sistem organizirane aktivne lokalne menjalne mreže storitev, uslug, dobrin, znanja, spretnosti in sposobnosti. Osnovno menjalno sredstvo je čas - ura za uro, menjava pa se vrši po vzorcu: »jaz tebi, ti nekemu drugemu, nekdo drug meni«.

Senin krog

Nina Klančnik, Društvo za kakovost življenja SENA, Ruše

Projekt je zasnovan na ideji, ki se v Evropi in na drugih kontinentih izvaja že različno dolgo časa, v različnih oblikah in z različnimi poimenovanji, najpogosteje v besedni zvezi LETS, Local Exchange Trading System, lokalni menjalni krog oziroma menjalno bančništvo. Gre za obliko organiziranosti lokalne skupnosti, ki najpogosteje izhaja iz potreb po socialni varnosti in enakopravnega dostopa do različnih storitev in dobrin z izmenjavo. Osnovno menjalno sredstvo je čas - ura za uro, denarja v tej menjavi ni. Osnovno izhodišče je, da smo po količini časa vsi enakopravni, vsi ga imamo enako kolilino. In vsi imamo večšine, znanja ali spretnosti, ki jih lahko ponudimo v zameno za tisto, kar potrebujemo. Nabor menjalnih veščin sega od preprostih spretnosti kot so košnje trave, likanja perila ali čiščenje oken do strokovnih znanj kot prevajanja tekstov, inštrukcije šolskih predmetov, šivanje ipd.

Senin krog bo v testni različici pričel delovati novembra. Začeli bomo z malim

obsegom, manjšim krogom ljudi, ter ga skozi preverjanja učinkovitosti delovanja, uporabnosti za člane, končnih učinkov ter drugih kazalcev preverjanja postopno povečevali in širili v lokalno skupnost. V krog bo mogoče pristopiti s pisno prijavo. Prijaviti se bo možno elektronsko, vse informacije bodo objavljene na spletni strani www.sena-drustvo.eu, fizično v času uradnih ur v prostorih društva SENA, v Bistrici ob Dravi, in informativnih točkah, ki jih bomo izvajali na različnih lokacijah v občini Ruše ali z izpolnjeno in podpisano prijavnico, poslano na naslov Dravska ulica 2, Bistrica ob Dravi. Ob prijavi se bo prejelo določeno število ur, vsak posameznik pa bo sam določil, kakšna dela potrebuje in kakšna dela ponuja. V sklopu projekta pa bomo za člane Seninega kroga in vse zainteresirane občasno pripravljali tudi družabna srečanja, strokovna predavanja, razna usposabljanja v obliki delavnic in tečajev, s poudarkom na neformalnem izobraževanju in vseživljenjskem učenju.

Primer menjalnega kroga

Ana pristopi v Senin krog, ter navede, da potrebuje prevoz, ponuja pa likanje perila. Brane ima avto, in ponuja prevoze, zato se odzove na oglas, Ana pa mu za prevoz plača tri ure. Brane s temi urami plača Jasno, ki je zanj prevedla nek dopis. Jasna pa potrebuje nekoga, ki ima kosilnico in ponuja košnjo trat in zelenic, zato se obrne na Jožeta. Jože potrebuje pomoč pri likanju perila in v oglasih Seninega kroga najde Ano. Več je ljudi, več je ponudbe in povpraševanja, bolj je krog aktiven.

Ideja, ki je dozorela v projekt Senin krog, se je razvijala nekaj časa z zbiranjem potrebnega gradiva, dokumentacije in virov informacij za poglobljeno študijo, ter z izvedbo raziskave lokalnega socialnega okolja. Projekt smo prijavi na razpis in dobili zanj odobreno subvencijo za pet delovnih mest. Operacijo delno financira Evropska unija iz evropskih socialnih skladov.

Evropo zavira zastarelo razmišljanje

Strategija Evropa 2020 je že sprejeta, na vladi je, da jo vpelje v nacionalni program; civilna družba bo vključena preko Sveta za trajnostni razvoj

Jasmina Cehnar

Vprašanje, kakšno Evropo prihodnosti želimo ustvariti, je v trenutnih socialnih, gospodarskih in okoljskih razmerah aktualno bolj, kot kadarkoli prej. Letos je generalne usmeritve za države članice sprejetjem Strategije Evropa 2020 določila tudi Evropska unija. V razpravo o tem, kakšne vrednote naj vodijo družbo v prihodnjih letih, so se s svojimi smernicami, strnjenimi v Pomladnem manifestu, vključile tudi organizacije civilne družbe, združene v Pomladno zvezo, ki jo sestavljajo največja mrežna okoljska organizacija Evropski okoljski biro, Konfederacija evropskih sindikatov, združenje socialnih nevladnih organizacij Socialna platforma in nevladna konfederacija za pomoč deželam v razvoju Concord.

POLITIKA, KI SLUŽI LJUDEM IN PLANETU

Vsebina Pomladnega manifesta, ki je bil potrjen že prejšnje leto, Pomladna zveza pa ga je predstavila tudi predsedniku Evropske komisije Joseju Manuelu Barossu, zajema predloge o ohranjanju ekosistemov, vzpostavljanju vključujoče družbe, spodbujanju zelenih in kakovostnih delovnih mest, kreptitvi demokracije, prevzemanju globalne odgovornosti, na prvem mestu pa je vzpostavitev gospodarske in upravljaljske politike, ki služi ljudem in planetu. "Razmišljanje Evropske komisije in držav članic EU se veliko preveč osredotoča samo na gospodarsko rast. Prednost pa je potrebno dati trajnostnemu in socialnemu razvoju z varovanjem okolja, ki je pred neko imaginarno gospodarsko rastjo, sveto kravo, za katero v Sloveniji še predobro vemo, da nima kaj dosti povezave s tem, kako živijo ljudje," pravi Anamarija Slabe iz Inštituta za trajnostni razvoj (ITR), in dodaja, da je EU ob sprejemanju Strategije Evropa 2020 nekatere smernice Pomladnega manifesta upoštevala, a da je v Strategiji še zmeraj preveč starega razmišljanja in premalo odločnosti za prehod v nizkoogljično družbo, davčno razbremenitev dela in davčno obremenitev dejavnosti, ki imajo dobiček iz izčrpavanja neobnovljivih naravnih virov.

ZAHTEVA PO ŠIRŠI DEBATI

Pomladni manifest sta v Sloveniji poleg ITR podprla tudi Sloga in CNVOS,

predstavljen pa je bil tudi drugim NVO, prav tako pa vladi, ki mora do novembra pripraviti nacionalni program uresničevanja Strategije Evropa 2020. ITR sicer medtem že sodeluje z Službo Vlade za razvoj in evropske zadeve, ki naj bi v kratkem začela s pripravo programa, civilna družba pa bo v razpravo vključena preko Sveta za trajnostni razvoj, s čemer pa Slabetova ni zadovoljna. "Osebnost se mi zdi to premalo, saj vemo, da se Svet za trajnostni razvoj ni sestel že več kot leto, tam pa tudi ni zastopana vsa civilna družba, javnost pa do Sveta nasploh nima dostopa. Zadeva je tako pomembna, da bi jo bilo potrebno bolj odpreti. Skeptični smo tudi do slovenskega odnosa do strategij - napišemo marsikaj, kaj se uresniči, pa je že drugo," perspektive, da bi pri nas postavili uresničljive okvirje za prihodnost, ki bi presegala ozke interese posameznih skupin, komentira Slabetova.

IZ POMLADNEGA MANIFESTA
»Naslednjih pet trendov odraža resničnost današnje Evropske unije.

i. Podnebje se spreminja, priča smo nepredstavljivo hitremu nepopravljivemu izgubljanju biotske raznovrstnosti in naravnih virov. In delno nepopravljivemu izgubljanju biotske raznovrstnosti in naravnih virov.

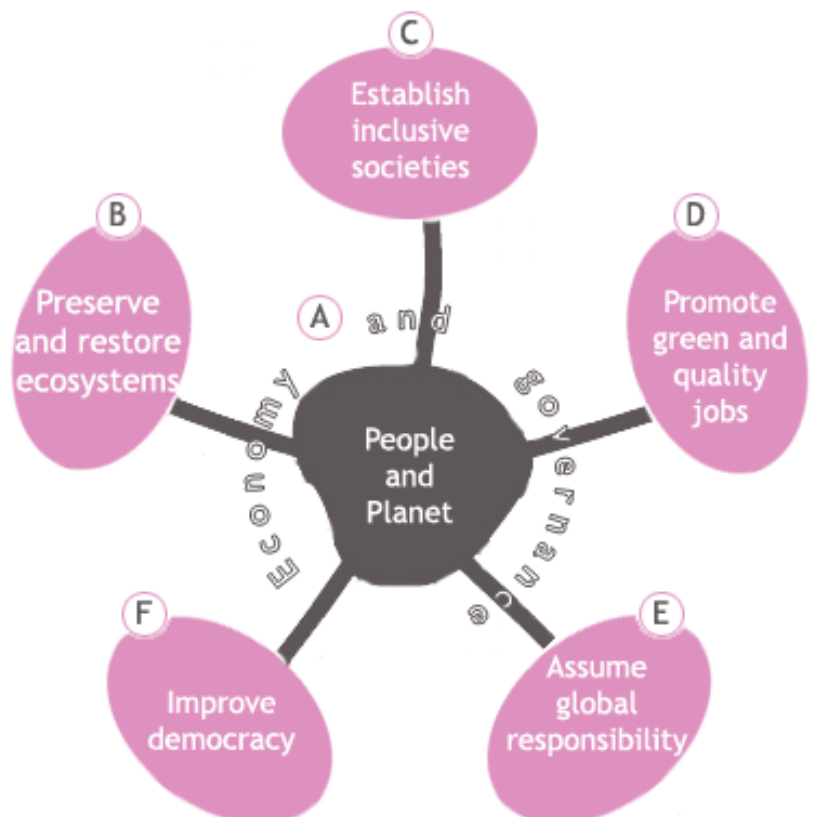
ii. Globalna neenakost med severom in jugom narašča, še vedno ostaja zelo razširjena tudi kršitev temeljnih pravic.

iii. Osredotočanje EU na konkurenčnost in deregulacijo ni koristilo dobrobiti javnosti.

iv. Neenakosti v porazdeljevanju bogastva se povečujejo in ogrožajo kohezijo naših družb.

v. Razdalja med EU in njenimi državljanji se povečuje.

EU mora spremeniti svoje sedanje gospodarske politike ter svoje ljudi in planet postaviti v središče oblikovanja politike. Gospodarstvo mora postati sredstvo za doseg cilja, ne pa samo sebi namen.«

Četrta konferenca nevladnih organizacij Podravja 22. oktober 2010, petek, dvorana Gustaf, Pekarna, Maribor Lokalna demokracija?

Če je demokracija še mogoča, je to na lokalni ravni. Obstaja neposredna povezava med lokalno samoupravo (občinami) in lokalno demokracijo (civilno družbo), pa ne samo tista, ki se v obliki obveznega rituala ponovi vsaka štiri leta. Rezultati volitev niso izključni pokazatelji uspešnosti in živosti demokracije, demokracija je nenehni proces gradnje. Vključevanje civilne družbe v postopke javnega odločanja je konkretno merilo demokratične živahnosti. Število izvedenih postopkov, vključevanj in njihovih uspehi so neposredno merljivi in neodvisni od velikosti proračuna za predvolilne kampanje. Nevladniki si moramo vidnost, vpliv in vključevanje v postopke krepitev (lokalne) demokracije zagotoviti sami. Kako bomo to naredili? Smo česa takega sploh sposobni? Lokalna skupnost je temeljni branik demokracije, civilna družba pa znanilec njene uspešnosti ali neuspešnosti.

Na četrti konferenci podravskega nevladja želimo skupaj z vami pričeti postavljati temelje za večji vpliv nevladnih organizacij v lokalni samoupravi in na lokalno samoupravo.

11:00 Otvoritev konference

11:10 Pobuda Moja družba – prihodnost za NVO

- predstavitev namena in ciljev pobude, Bojan Golčar (Zavod PIP)
- predstavitev rezultatov pobude v Podravju in po Sloveniji, Petek Suzana (Zavod PIP).

Moja družba je prva vseslovenska pobuda za krepitev sodelovanja NVO in občin. V njenem prvem delu smo stičišča nevladnih organizacij in CNVOS izkoristili predvolilni čas in aktualne župane ter kandidate nagovarjali k podpori in sodelovanju z nevladjem. Sodelavca stičišča bosta predstavila kako smo bili pri tem uspešni, ter kako so se kandidati odzivali na nevladne pobude.

12:00 Pomladni manifest – ljudi in planet na prvo mesto

- predstavitev manifesta in možnosti njegove rabe na lokalni ravni, Anamarija Slabe (Inštitut za trajnostni razvoj).
- Pomladni manifest je manifest Pomladne zveze, trenutno največje koalicije civilne družbe v EU. Ustanovile so jo štiri vodilne organizacije civilne družbe v EU: EEB (Evropski okoljski biro), Konfederacija evropskih sindikatov, Socialna platforma in Concord, pridružile pa so se jim vrsta drugih organizacij civilne družbe z najrazličnejših področij. Namen manifesta je vplivati na strategijo razvoja EU in ima en sam cilj: zagotoviti, da bo strateški program Evropske unije za prihodnje desetletje sledil gospodarskim, okoljskim in socialnim ciljem hkrati in bo na prvo mesto postavil ljudi in planet.
- S Pomladnim manifestom želimo pokazati, da lahko nevladne organizacije nastopijo složno in solidarno, predvsem pa želimo pokazati, da cilji lokalnih NVO niso nezdružljivi z delovanjem globalnih NVO.

12:30 Pomen zagovorništva in kampanj za NVO, Špela Polak

Zagovorništvo in kampanje so tisti del dela NVO, za katerega imamo, če ta ne predstavlja naše osnovne dejavnosti, najmanj časa in sredstev. Kljub temu je zagovorništvo ključ do uspešnega prepričevanja odločevalcev in uvajanja lastne agende v javnost. Z zagovorništvom in strateško načrtovanimi kampanjami lahko dosežemo mnogo več, kot z občasnim in pposamičnim trkanjem na vrata odločevalcem.

Špela Polak bo povedala, zakaj je tudi znotraj nevladništva nujno osvojiti nekatera znanja in veščine, potrebna za izvedbo kampanj.

13:00 Odmor za prigrizek in osvežitev (degustacija veganske hrane)

13:30 Kako naprej, podravsko nevladje?

- povolilne aktivnosti pobude Moja Družba, Borut Osonkar (Zavod PIP)
- predstavitev nevladniških predlogov ukrepov v lokalnih samoupravah
- načrt dela Občanske skupščine, mreže NVO Podravja.

Skupaj bomo domislili, kako konkretno naprej in kaj nam je storiti, da bomo znotraj občine izboljšali svoj položaj.

14:30 Lokalne razvojne fundacije (LRF), delavnica

- kako lahko LRF pomagajo pri razvoju nevladnih organizacij, Manuel Šterlek (Zveza slovenskih ustanov).
- Lokalne razvojne fundacije so spregledan ali premalo upoštevan del možnega razvoja nevladnih organizacij, ki nam nudi možnost doseganja večje finančne neodvisnosti. Lokalne razvojne fundacije so lahko ustanovljene za posamezne kampanje ali pa za razvijanje neke določene dejavnosti. Ker o njih vemo premalo, tudi ne moremo izkoristiti priložnosti, ki nam jih ponujajo. S pričujočo delavnico želimo takšno stanje vsaj omiliti.

16:00 Prigrizek, osvežitev in zaključek.

Za to mora poskrbeti država! Kaj res?

Tomaz Bole, Zveza slovenskih ustanov, ZSU

Kako blizu vam je stavek »za to mora poskrbeti država!«? Naj vas izzovem s kratko anekdoto izpred let, ko smo bili še v zgodnjem obdobju osamosvajanja naše mlade države in sem po telefonu poklical enega od najožjih sodelavcev takratnega predsednika vlade dr. Janeza Drnovška. Poprosil sem ga, če mi lahko pomaga pri razreševanju neke težave, ki ji sam nisem bil kos. Pa mi je na hitro odvrnil »ne zanašaj se na državo!«. V tistem trenutku pa se mi je posvetilo in sem ga vprašal, kdo je pravzaprav država – smo to mi, državljani, ali tisti, ki so si v našem imenu vzeli oblast v roke in seveda vladajo pa svojih merilih... Smeh na drugi strani telefonske zveze je povedal celo več od besed, s katerimi se je poslovil: »kaj ti še ni jasno, kdo je danes država?« ... Zakaj sem se obrnil nanj? Če mislite, da zato, ker sem hotel »po zvezah« hitreje priti do rešitve, se motite. Preprosto po-

vedano, moj klic je bil posledica vzorca iz časov naše prejšnje države, v kateri je vladajoča in edina politična stranka poskrbela, da se nam ni bilo potrebno truditi, da bi sami reševali vprašanja, ki so nastajala na zasebni ravni med nami, državljani, in ki so bila namenjena v skupno javno dobro, v splošno korist. Pa sem se po tem pogovoru vprašal, kako bi lahko sami kaj naredili, ne da bi potrebovali moč oblasti ali prijateljev, ki so njeni predstavniki in zaupniki. Pravi odgovor sem našel šele nekaj let kasneje, na začetku novega tisočletja, na dvotedenskem usposabljanju za delo v nevladnih organizacijah, v Ohio, ZDA.

Poprosil sem ga, če mi lahko pomaga pri razreševanju neke težave, ki ji sam nisem bil kos. Pa mi je na hitro odvrnil »ne zanašaj se na državo!«.

Takrat sem se prvič srečal s fundacijami, ki jih v svetu poznajo pod imenom »community foundations«, po slovensko bi jih lahko poimenovali »skupnostne ustanove« - kar nam, kot pojem, pomeni skoraj nič. Pet let kasneje se je zgodilo srečno naključje, ko smo imeli priložnost in možnost, da smo s sredstvi ameriške zveze fundacij TRUST v dvoletnem projektu kot konzorcij petih NVO uspeli ustanoviti prve štiri takšne fundacije v Sloveniji, ki pa smo jih poimenovali z nam bolj razumljivim nazivom »Lokalne razvojne fundacije« ali LRF.

LRF je fundacija, ki z zasebnimi sredstvi in sredstvi iz raznih razpisov, ki jih zbere s svojim delovanjem, financira projekt ali projekte, zaradi katerih je bila ustanovljena. V ozemelskem smislu pokriva lahko zelo majhen del – ulico ali vas – lahko pa tudi mesto, občino, več občin ali kar pokrajino. Če se LRF ozemelsko

lahko prekrivajo, vsebinsko niso konkurenčne, lahko pa se celo dopolnjujejo.

Danes v Sloveniji deluje pet LRF, zadnja ustanovljena je Lipniška dolina, ki je nastala tako, kot naj se porodi vsaka – iz potrebe in želje občanov, da izpeljejo nekaj v skupno dobro, za kar »država« še dolgo ali nikoli ne bi poskrbela. Pomembno pa je, da imamo zdaj dobre primere tudi pri nas, kar bo vsem, ki bi jim radi sledili, lahko zelo uporabno vodilo. Seveda pa vsak, ki ga bi zanimalo ustanavljati tako fundacijo, izve več o LRF na spletni strani www.zsu.si.

Sodelavci ZSU bodo v sklopu konference nevladnih organizacij o Lokalnih razvojnih fundacijah izvedli delavnico, več informacij je v vabilu na konferenco na tretji strani.

Tomaz Bole, ZSU

Slovenski Arabci

V začetku oktobra se je končal prvi slovenski Arabski kulturni festival ŠAMS, rezultat delovanja arabske skupnosti iz Slovenije. Več o festivalu in slovenskih Arabcih nam je povedala etnologinja Maja Lamberger Khatib, članica slovensko arabskega društva Rozana.

Jasmina Godec

Od kod ideja za festival, ki je od junija do začetka oktobra potekal v Mariboru, Ljubljani, Murski Soboti, Celju in Kopru? Ideja je bila v glavah posameznikov prisotna že vrsto let, zorela je in cvetela. Lani smo se takoj po ustanovitvi društva Rozana prijaviли na razpis Ministrstva za kulturo za razvojne projekte dviga zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podporo njihovi socialni vključenosti. Naš projekt Usposabljanje predstavnikov arabske skupnosti v Sloveniji za izvajanje arabskega kulturnega festivala je bil izbran in tako smo lahko vzpostavili ekipo in festivalske vsebine. Poudarjam, da želimo s festivalom aktivirati tudi lastno ustvarjalnost, ne samo privabljati goste iz arabskih držav. Sami smo ustanovili folklorno skupino Rozana, ki goji arabski tradicionalni ples dabke in z njo že žanjemo prve uspehe. Posneli smo dokumentarni film Arabske podobe v Sloveniji avtorjev Samina Rahima, Aicha Boughazija, Marwana Al Ayoub, Hishama Hamada in Maje Malus, ki prikazuje vsakdan Arabcev v Sloveniji, film se že uvršča na različne festivale. Izdajamo slovensko-arabsko revijo Rozana, s katero želimo vzpodbujati literarno ustvarjanje v dveh jezikih, razširjati obzorja in objavljati novice s področja kulture arabskega sveta, ki v naše medije praktično nikoli ne zaidejo. Sami smo se izobraževali v izgradnji spletne strani Arabfesta in jo tudi postavili. Usposabljali smo se tudi v igranju na arabski instrument oud in še kaj.

Ideja izvajanja festivala na več lokacijah ni naključna. Arabci živijo zelo razpršeno po različnih krajih v Sloveniji in ponavadi se podobne stvari zgodijo le v Ljubljani. A tudi ljudi na periferiji zanima svet in drugačne kulturne prakse. Tako smo se odločili, da bomo festival selili in s tem omogočili tistim, ki niso v centru, da svet pride k njim. Naša odločitev se je izkazala za dobro, saj so ljudje s hvaležnostjo in navdušenjem pristopali k nam.

Kakšen je bil odziv publike?

Mislím, da smo bili več kot uspešni. Zlasti smo bili presenečeni nad odzivom v manjših mestih, recimo v Murski Soboti, kjer je prireditev obiskalo veliko ljudi. Sicer je težko ljudi v večernih urah pripeljati na ulice, ki zvečer ponavadi res samevajo. Razočarani smo bili nad obiskom Tedna egipčanskega filma, saj smo

gostili zares dobre filme. Vsak je nosil drugačno sporočilo in nam ponujal razgrnitev razmerij z druge perspektive. A naš namen je, da festival postane tradicionalna prireditev, zato letos vsekakor nismo povedali in pokazali vsega, kar zmoremo. Veliko zanimanja pa je bilo tudi med mediji.

Vsebina festivala je bila izjemno bogata, kaj vse ste ponujali?

Festival smo razdelili na več tematskih sklopov. V prvem delu smo gostili Teden egipčanskega filma, ki ga s takšno vrhunsko zasedbo režiserjev in igralcev ne bi bilo, če nas ne bi podprla egipčanska ambasada v Ljubljani. Razstavljali smo slikarska dela iraškega umetnika Arkana Al Nawasa, v plesno glasbenem sklopu smo gostili dvajset člansko gledališko plesno skupino Al Tanoura Troup iz Kaira, glasbenika Midhata Al Khatiba iz Jordanije, gostili smo vrhunske glasbenike iz Essaouira project, kjer igrajo Vasko Atanasovski, Marko Korošec, Damir Mazrek, Andrej Hrvat in Luka Herman Gaiser), domačega glasbenega ustvarjalca Sawsan Al Husseina na violini, Marwana Al Ayoub na oudu, Mahmuda Al Khatib, ki igra darabuko, oud in poje in domače plesne ustvarjalce z orientalskim plesom. Izvedli smo plesne in glasbene delavnice. Na Dnevu arabske literature smo gostili prevajalce s predavanji in predstavitvami literatov, bralnim krožkom, delavnico arabskega jezika... Izvedli smo tudi delavnice medkulturnega dialoga.

Ali bi lahko za Slovence rekli, da smo multikulturni narod?

Ne, tega vsekakor ne moremo trditi. Na ulicah se ljudje še vedno obračajo za vsemi, ki štrlijo iz povprečja, naj si bo to po videzu, govoric ali mišljenju. Še vedno si težko predstavljamo, da imajo lahko v Sloveniji živeči korenine neke druge, pa to ne pomeni, da se zato tukaj počutijo kaj manj doma. A to ni nič takega, kar se ni bi moglo spremeniti. Ljubljana recimo, se je zelo odprla, v primerjavi z Ljubljano pred desetletjem.

Kako je mogoče zgraditi medkulturni most med Slovenci in Arabci?

Z več informacijami, s katerimi bi ljudje doumeli, da smo si v bistvu tudi zelo podobni, ne le drugačni. Da si želimo podobne univerzalne stvari.

Maja Lamberger Khatib, Društvo Rozana

Slovinci multikulturni narod? Ne, tega vsekakor ne moremo trditi. Na ulicah se ljudje še vedno obračajo za vsemi, ki štrlijo iz povprečja, naj si bo to po videzu, govoric ali mišljenju.

Kako pa tukaj živeči Arabci doživljajo Slovenijo?

Še vedno nergajo nad vremenom, ha ha – manjka sonca, zima in sivina sta predolgi. Sicer pa mislim, da je to res odvisno od pogleda na svet vsakega posameznika. Če pa malo posplošim, mislim, da so Sloveniji sprejeli za svoj dom, saj so si tukaj ustvarili svoje družine.

V okviru festivala ste imeli predavanje Ženske in islam?, na isto temo ste napisali diplomsko delo in nekaj časa preživeli v Jordaniji. Kaj ste ugotovili?

Zelo težko odgovorjam na kompleksna vprašanja o ženskah, saj bi morala v nekaj besedah odpreti veliko poglavij, od stanja v družbi, verskega ozadja, socialnih slojev, usmerjenosti družine ali lokalne tradicije. V Jordaniji je vse to res izrazito, še vedno je to patriarhalna družba, ki pa jo prepletata sodobna ustava, želja po modernizaciji, rast števila izobraženih in poslovnih žensk, večanje sodelovanja žensk v politiki, tudi na ministrskih mestih, saj se v vsaki vladi ponavadi znajdejo vsaj tri. Na drugi strani pa še vedno velik vpliv patriarhalne družbe, zlasti v tradicionalnih skupnostih in omejen dostop žensk do javnega življenja pri določenih slojih. Slej ko prej bi zašla v generalizacijo, kar pa ne bi bilo korektno.

Kakšna načrte imate s festivalom?

Tematsko želimo pokrivati ves arabski svet, kar pomeni, da nas čakajo še leta razvijanja festivalske ponudbe, od Maroka, do Zalivskih držav. Tudi doma nas čakajo novi izzivi, saj smo s projektom Haqawati – pripovedovalci zgodb, bili izbrani na razpisu Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za kulturo. Letos se bomo v društvu ukvarjali z raziskovanjem zgodb in ohranjanjem arabske tradicije pripovedovanja zgodb. Kar bomo drugo leto seveda vključili v festival. Idej je mnogo, naj še malo zorijo teh naslednjih nekaj mesecev. Potem pa spet vstop v novo, arabsko obarvano poletje...

Arabski kulturni festival ŠAMS

Kultura kot ambasadorka Slovenije

Bostian Qoic

Smo društvo DS3P (Nacionalno kulturno društvo za samouresničitev Ponere Positura Positiva), naše delo vključuje organizacijo razstav klasične umetnosti (slik, grafik in skulptur), umetnostne fotografije, inštalacij upodablajoče umetnosti, umetnostnih nastopov in predavanj na temo teorije kulture in dialoga. Želimo si skrbeti za razvoj in promocijo mladih umetnikov, predvsem tistih, katerih dela odražajo sveže ideje in izzivajo že uveljavljen kulturni prostor. Najvažnejša aktivnost DS3P na področju interneta je virtualna umetnostna galerija z imenom »galeriart.net«. Uporaba virtualne lokacije predstavlja preobrat od »resničnega« k virtualnemu razstavnemu prostoru, kljub temu, da le-ta ne nadomesti zidane galerije. »Galeriart.net« ponuja celo nekaj več. S tem, ko uporabnik raziskuje možnosti interneta, ga vabimo, da se fizično odpravi obiskati tudi dejanske galerije. V sklopu galeriart.net so predstavljeni umetniki, ki so člani DS3P, kot tudi ustanovitelji društva. Med vidnejše dosežke galeriart.net štejeemo vzpostavitev preglednega spletnega koledarja dogodkov, kjer najvidnejše kulturne organizacije Slovenije objavljajo svoje prireditve. Koledar zbira vse kulturne dogodke na enem mestu. Uporabniku torej ni potrebno iskati informacij po posameznih kulturnih organizacijah.

Poleg obstoječih aktivnosti smo vpeti tudi v uresničitev dveh drugih projektov. Prvi je projekt »Betsalel«, kjer pripravljamo izmenjave sodobne umetnosti v evropskem prostoru. Namen je aktivno spodbujanje medkulturnega dialoga, ter dokazovanje kvalitete slovenskih avtorjev v tujini, posredno pa se s tem lahko doseže aktivna promocija Slovenije kot turistične desti-

nacije v Evropski uniji in širše. Rdeča nit projekta »Betsalel« so recipročne izmenjave, kar pomeni, da bomo v Sloveniji gostili umetnike iz EU in obenem slovenskim umetnikom omogočili promocijski nastop v teh državah. Poleg Slovenije želimo s projektom izpostaviti predvsem države, ki bodo predsedovale EU. Betsalel zato odpira nove možnosti za medinstitucionalno sodelovanje in spodbuja komunikacijo z evropskimi likovnimi akademijami in drugimi likovno pedagoškimi ustanovami. Drugi aktualni projekt je »Almanah 100 likovnih umetnikov Slovenije«, ki predstavlja 100 slovenskih avtorjev kot reprezentativno darilo, kjer je zahtevana najboljša kvaliteta izdelave. Zastavili smo si tudi izdali romanske (francoske in španske) in germanske (angleške in nemške) edicije. Na začetku almanaha bo kratak večjezični uvod, nato predstavitev posameznih avtorjev z reprodukcijami njihovih del in ocenami uglednih kritikov umetnosti. Namen almanaha je v tujini čim bolj kvalitetno predstaviti vrhunce sodobne slovenske umetnosti v tujini in s tem večati razpoznavnost Slovenije na kulturnem področju.

Aktivnosti, ki jih uresničujemo, so med seboj tesno povezane in se dopolnjujejo. Vse to počnemo z namenom socializiranja in povezovanja programov upodablajoče umetnosti z različnimi literarnimi, glasbenimi, in drugimi spremljevalnimi programi. Na ta način bomo povečali interes po umetniški produkciji, ter tudi po izdelkih domače in umetnostne obrti. Posledično bo raslo zanimanje tudi po turistični ponudbi Slovenije. Vse zainteresirane vabimo, da naj nam pišejo na elektronski naslov info@galeriart.net ali nas pokličejo na 02 6540204.

Ustanovljeno društvo Akademija za demokracijo

Jasmina Godec

V Ljubljani je bilo nedavno ustanovljeno društvo imenovano Akademija za Demokracijo. Pobudniki in ustanovni člani Društva so predsednik Lenart Škof, Rok Svetlič, zgodovinar Zvonko Bergant, ekonomist Janez Šusteršič, medijska strokovnjakinja Sandra Bašič Hrvatini, sociolog Urban Vehovar in pravnik Tomaž Pavčnik.

Po besedah ustanoviteljev je do ustanovitve prišlo zaradi zaskrbljenosti nad razvojem demokracije v Sloveniji. Prepričani so, da je po osamosvojitveni čas prinesel nagel razvoj Slovenije, ki je prevzela vse demokratične institucije, se integrirala v EU ter druge mednarodne organizacije, ob tem pa državljanji in državljanke vendarle s skrbjo spremljajo razvoj demokracije. Ta naj, kot ideja o življenju skupnosti, ne vodi le formalnih postopkov temveč politike in predstavnike vseh družbenih skupin vodi v načrtovanju politike, ki bo omogočila dostojno življenje slehernemu državljanu/državljanke. Po mnenju članov društva se to ne dogaja in večanje družbenih razlik je državo, po njihovem mnenju, že privedlo do tega, da so družbene vezi načete, državljanji pa ne čutijo, pripadnosti skupnosti, v kateri živijo.

Po besedah Lenarta Škofa je namen delo-

vanja Akademije za demokracijo je v slovensko javnost vnesti strokovno razpravo o demokraciji in jo povezati z dogodki, kot so okrogle mize ali različna srečanja ipd. Člani društva želijo pokazati, da so politične in ideološke delitve, ki obvladujejo Slovenijo škodljive in da je potrebno izoblikovati nove ali alternativne oblike političnega delovanja. Želijo sooblikovati prostor, ki ga naseljuje neargumentirane in spolitizirane politične razprave.

Za državljanje je Akademija za demokracijo priložnost slišati argumente, ki v javni razpravi niso prisotni, je v nadaljevanju povedal Lenart Škof, saj v Sloveniji premalo govorimo o demokraciji in njenih potencialih, preveč pa bodisi njenim deficitom oziroma kritiki ali pa zgolj kratkoročnim ukrepom, ki so poskušali reševati pereče družbene probleme. Demokratične vizije po mnenju ustanoviteljev društva politiki niso zastopali v meri, ki bi državljanom ponujala možnost identifikacije. »Akademija za demokracijo tako vzpostavlja platformo, s katere se bo, upamo, lahko nekoliko bolj odprl medijski prostor za teme, ki so absolutno pomembne, a se pogosto ali vselej izgubijo v političnih bojih in ideoloških pozicioniranjih« je še povedal predsednik društva Lenart Škof.

Mirno reševanje sporov s pomočjo mediacije

Valerija Trojner,
regijska koordinatorka Zavoda Rakmo

Zavod Rakmo iz Ljubljane, ki deluje tudi na področju mediacije, odpira svoja vrata tudi v Mariboru. Med drugim bodo osveščali o konstruktivnem obvladovanju konfliktov, izvajali mediacije in usposabljanja za mediatorja z možnostjo pridobitve licence za izvajanje mediacij v okviru njihovega zavoda.

Mediacija se je kot oblika sporazumnega reševanja sporov začela pojavljati v šestdesetih letih prejšnjega stoletja v ZDA, ko so se začeli ustanavljati lokalni medijski centri. Danes je razširjena tako rekoč po vsem svetu. Vse bolj se uveljavlja tudi v Republiki Sloveniji, na kar kaže tudi sprejeta zakonodaja s tega področja. Leta 2008 je bil sprejet Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah, leto pozneje Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov. Na podlagi slednjega je bil sprejet Pravilnik o mediatorjih v programih sodišč, oba pa sta se pričela uporabljati 15. junija 2010.

Mediacija ali posredovanje v sporu je proces reševanja spornih vprašanj, v katerem se udeleženci vključita prostovoljno. Ob pomoči mediatorja – nepristranskega posrednika, si prizadevata priti do sporazuma, ki bi ustrezal obema in je za oba sprejemljiv. Reševanje sporov s pomočjo mediacije, v primerjavi z ostalimi oblikami razreševanja sporov (na primer sodišče, arbitražo) prinaša številne prednosti: rešitev je hitra, učinkovita, cenovno ugodna in za nekatera področja celo brezplačna (npr. družinska mediacija). Cilj mediacije je sporazum, ki ustreza obema strankama in lahko tudi izboljša odnos ter sodelovanje med njima. Z mediacijo, ki jo vodi usposobljen mediator, ni tveganja, rezultat pa je lahko velik. Poleg formalne je zelo uporabna tudi neformalna mediacija, ki je uporabna tako v osebnih odnosih kot tudi na delovnem mestu.

Z Zavodom RAKMO, ki ima sedež v Ljubljani, smo na tem področju prisotni že od leta 2003. Glavni namen delovanja zavoda je osveščanje in razvoj kulture medosebnih odnosov in obvladovanja konfliktov, ki ga uresničujemo preko izobraževanj (seminarji, predavanja, delavnice), mediacije, svetovanj in izdajanja strokovne literature. V okviru Zavoda RAKMO pa od leta 2006 deluje tudi Center za mediacijo in obvladovanje konfliktov. Temeljna dejavnost centra je izvajanje mediacij in usposabljanj za mediatorje po vsej Sloveniji.

Zaradi večje lokalne prisotnosti in osveščanja ter seznanjanja javnosti o možnostih konstruktivnega razreševanja konfliktov, želimo širiti svoje delovanje tudi na območje Podravja. Trenutno smo v fazi ustanavljanja območne organizacijske enote, ki bo skrbela za predstavitev mediacije, vodenje projektov osveščanja o konstruktivnem obvladovanju konfliktov, se povezovala z drugimi institucijami in posamezniki, ki želijo sodelovati z nami, koordinirala izvedbe lokalnih usposabljanj mediatorjev, izvajala mediacije idr.

Reševanje sporov s pomočjo mediacije, v primerjavi z ostalimi oblikami razreševanja sporov (sodišče, arbitražo) prinaša številne prednosti: rešitev je hitra, učinkovita, cenovno ugodna in za nekatera področja celo brezplačna.

V Zavodu RAKMO izvajamo družinsko mediacijo (spori med partnerji ali bivšimi partnerji, med starši in otroki, med brati in sestrami ...), šolsko mediacijo (spori med učenci, učitelji, starši ...), mediacijo v podjetjih (spori med delavci, z vodstvom, med oddelki ...), gospodarsko mediacijo (med pravnimi osebami, kolektivni delovni spori ...) in v lokalni

Psihično počutje zaposlenih v času krize

Mag. Vesna Kovačič, Mreža nevladnih organizacij za zdrav način življenja

V začetku junija je v Narodnem domu v Mariboru potekala okrogla miza na temo Psihično počutje zaposlenih v času gospodarske krize. Na podlagi zaključkov okrogle mize bodo organizatorji pripravili izhodišča za socialni dialog, znotraj katerega želijo prispevati k izboljšanju zdravih razmer na delovnem mestu in zdravega načina življenja.

Organizatorici, Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO) iz Maribora in Mreža nevladnih organizacij za zdrav način življenja iz Ljubljane, se z okroglo mizo aktivno odzivata na aktualne družbene razmere in opozarjata na vse večji pomen družbene odgovornosti. V tem viditu neizkoriščeno priložnost, da se nevladne organizacije na vsebinskem področju združijo in v interesu širše družbe naredijo potrebne korake v smeri prevzema javnih funkcij na področju zagotavljanja zdravega delovnega okolja.

Okroglo mizo je vodil ddr. Matjaž Mulej, zaslužni profesor na Univerzi v Mariboru, Ekonomsko-poslovni fakulteti in predsednik strokovnega odbora IRDO. Njegovi gostje so bili Andrej Klasinc, direktor Term Ptuj, mag. Sonja Klopčič, direktorica za razvoj kompetenc podjetja Trim, Vesna Laissani, direktorica Ljudske univerze Murska Sobota (LUMS), Lenka Puh, direktorica invalidskega podjetja Jazon, Anita Hrast, direktorica Inštituta IRDO, in mag. Vesna Kovačič, strokovna sodelavka Mreže zdravja.

Osnovni cilj človeka je doseganje sreče. Če je človek srečen, je tudi zadovoljen in se dobro počuti. Dobro počutje posledično vpliva na ustvarjalnost in sodelovanje. Dr. Matjaž Mulej je povedal, da so sodobni pristopi k upravljanju človeških virov v slovenskih organizacijah vedno bolj celoviti, zato poleg zadovoljstva zaposlenih pogosto vključujejo tudi psihično dobro

počutje, tako psihološko kot emocionalno. Zato postaja psihično dobro počutje zaposlenih vedno pomembnejše tudi kot odgovor na krizo in sanacijo njenih posledic. Sodobni pristopi obravnavajo zaposlene kot celovite osebnosti in pri tem izpostavljajo vidik družbene odgovornosti. Gre za celovito skrb za zaposlene – za razliko od starih pristopov, utemeljenih na maksimiranju dobička in degradaciji delavca v proizvodni stroj. Danes je dobro počutje vse manj povezano z denarjem in vse bolj z medosebnimi odnosi ter zadovoljstvom pri delu.

Gre za celovito skrb za zaposlene – za razliko od starih pristopov, utemeljenih na maksimiranju dobička in degradaciji delavca v proizvodni stroj. Danes je dobro počutje vse manj povezano z denarjem in vse bolj z medosebnimi odnosi ter zadovoljstvom pri delu.

Osebnostno zadovoljstvo zaposlenih je sprejemljivo, v kolikor temelji na ustvarjalnosti in kreativnosti, ne na lenobi in pasivnosti. Andrej Klasinc je povedal, da »udobje uspava. Ustvarjalnost zahteva, da stopimo iz cone udobja. Eni so pri tem zelo aktivni, drugi potrebujejo vzpodbudo. Vlogo direktorja vidim v umirjanju odnosov, ko se pojavi strokovno vrtilčarstvo ali pretirana tekmovalnost.« Kot primer dobre prakse je Sonja Klopčič navedla porazdeljeno vodenje, »v podjetju ocenjujemo, da voditeljsvo ni vezano na položaj, temveč na osebo, zato zaposlene vzpodbujamo k vodenju.« Pri tem je Vesna Laissani dodala: »Človek je ustvarjalec svojega življenja in s tem vpliva na druge. Začeti je potrebno pri sebi. Vsak direktor se naj vpraša, kakšne zaposlene želim, kakšen želim biti sam?«.

V kriznih časih se podjetja pogosto obračajo k svojim koreninam – vrednotam. Po besedah gostov so se v svojih podjetjih lotili preverjanja vrednot in pri tem izpostavljajo zaupanje, enakovrednost, samozavest, ponos, vseživljenjsko izobraževanje itn. »Ne moremo trditi, da v sodobni družbi nimamo vrednot, le pozabili smo nanje. Vemo zanje, zato se je potrebno od vedenja usmeriti k zavedanju, saj nas le-to sili v spreminjanje«, je povedala Vesna Kovačič. »V krizi smo pri zaposlenih najprej preverili vrednote, da bi ugotovili, kaj v tem trenutku zaposlene med seboj povezuje. Pri tem smo težili k ravnovesju čustvene, umske in duhovne inteligence. Svoje vrednote dnevno zavestno prenašamo v prakso,« je dodala Sonja Klopčič.

Lenka Puh prihaja iz podjetja, ki zaposluje invalide in je povedala: »Kot invalidsko podjetje še vedno nismo deležni pohval družbe, zato moramo motivacijo najti sami. Zavedamo se, da so invalidi v številnih pogledih izjemni sodelavci. Gluhi so na primer bolj pozorni kot ostali ljudje, zato se odlično izkažejo na delovnem mestu arhivarja, kjer je ta lastnost potrebna.«

Družbena odgovornost na eni strani podpira osebno celovitost posameznika, poraja psihično dobro počutje, le-to pa povečuje delovno motivacijo in samoiniciativnost, pripadnost, ustvarjalnost ter zadovoljstvo zaposlenih. Na drugi strani zmanjšuje napake, zlome in poškodbe, preprečuje stavke itn. Ali lahko takšna kombinacija ukrepov rešuje in preprečuje krizo? Seveda, ker aktivira prikriti sposobnosti zaposlenih in preprečuje stroške. Družbena odgovornost ne pomeni zgolj dobrodelnosti, ampak poštenost vplivnih v odnosu do sodelavcev, poslovnih in drugih partnerjev ter širše družbe. Hkrati krepi pošten odnos do naravnih pogojev za obstoj sedanje civilizacije, je prepričan dr. Matjaž Mulej.

Usposabljanje za mediatorje pri Zavodu Rakmo.

sabljanj za mediatorje.

Vabimo tudi vse vladne in nevladne organizacije, ki vidite možnost sodelovanja z Zavodom RAKMO, da nam pišete ali nas pokličete. Prav tako nam pišete tudi vsi, ki ste zainteresirani, da bi pri vzpostavitvi regijskega centra sodelovali ali želite v okviru svoje organizacije ali podjetja ustanoviti lokalni ali interni medijski center.

Če želite o nas in našem delovanju izvedeti več, vas vabimo, da obiščete naši spletni strani www.mediacija.com in www.rakmo.si. Če imate kakšen predlog, želite podrobnejše informacije ali če želite z nami sodelovati, nas pokličite na 01 / 436 41 17 ali pišite na info@mediacija.com.

Več o mediacijah in usposabljanjih ter o ostalih izobraževalnih programih, ki jih izvaja Zavod RAKMO, lahko preberete na njihovi spletni strani www.mediacija.com.

Več o družinski mediaciji lahko preberete v brezplačni elektronski knjižici na www.mediacija.com/druz-med.pdf.

MNENJE UDELEŽENKE DRUŽINSKE MEDIACIJE

(objavljeno z dovoljenjem)

»Na medijsko srečanje sva s partnerjem prišla v obdobju, ko sva se že razhajala. Medijska srečanja so nama pomagala razumeti stališča drug drugega. Kadar je človek čustveno popolnoma okupiran z bolečino in svojo edino resnico, se ne more distancirati od težav, še manj jih reševati.

Potem sva se na medijskih srečanjih znova uspela slišati in prisluhniti drug drugemu, kar je zelo pomembno za obe strani. Medijska srečanja so bila kot neke vrste ventil za vse notranje pritiske. Prvič sva drug drugemu upala povedati neke stvari, ki so naju mučile. Medijsko srečanje priporočam vsem parom, ki imajo težave, predvsem pa naj se ga poslužujejo takoj, ko nastopijo težave in ne takrat, ko je že prepozno. Veliko se da narediti tudi preventivno, kar je zelo pametna investicija.«

Obveznosti nevladnih organizacij do SAZAS-a pri organizaciji kulturnih prireditev

Nevladne organizacije, ki prirejajo kulturne ali zabavne prireditve, na katerih se vrsti glasba, morajo pred tem dobiti ustrezno dovoljenje SAZAS-a, ter mu po prireditvi sporočiti katera glasba se je na prireditvi predvajala. Na podlagi tega seznama SAZAS prireditelju odmeri plačilo nadomestila za uporabo glasbe. Obveznost obveščanja in plačila nadomestila velja ne glede na to ali je bila prireditev brezplačna in ne glede nato ali so bili izvajalci za svoj nastop plačani ali ne.

CNVOS (Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, Ljubljana)

Pravice avtorjev in obveznosti glede plačevanja nadomestil ureja Zakon o avtorski in sorodnih pravicah - ZASP, ki v 14. členu določa tudi, da avtorska pravica pripade avtorju, že na podlagi same stvaritve dela. Med avtorske pravice sodi tudi t.i. »pravica javnega izvajanja«, ki pomeni, da ima njen imetnik izključno pravico, da se neko glasbeno delo priobči javnosti (26. člen ZASP). Avtor, ki ustvari določeno glasbeno avtorsko delo ima tako že na podlagi zakona pravico, da se sam odloči ali se bo njegovo delo priobčilo javnosti ali ne (da ga bo on sam ali pa kdo drug izvajal ali ne).

V kolikor tako nekdo, ki ni imetnik te pravice oziroma nima ustreznega dovoljenja avtorja, v javnosti izvede (zapoje, zaigra...) avtorsko delo, lahko govorimo o kršitvi te avtorske pravice. Ker se avtor sam odloči ali bo drugim dovolil uporabo svojega dela, lahko pri tem postavi tudi določene pogoje – npr. plačilo ustreznega nadomestila. S tem ko nekdo izvede (zapoje) tuje glasbeno delo še ni tudi avtor tega dela, ampak izvajalec tega (tujega) dela, kar pa ne gre enačiti.

Glede na navedeno je tako za javno izvedbo avtorskega dela (»priobčitev dela javnosti« po 26. členu ZASP) potrebno imeti ustrezno avtorsko pravico. Dejstvo da je izvajalec za svoje izvajanje avtorskega dela plačan s strani naročnika ozi-

roma organizatorja prireditve pri tem ne igra vloge. Tudi če izvajalec ne zahteva plačila za izvedbo tujega avtorskega dela, bo še vedno potreboval ustrezno dovoljenje avtorja za takšno izvedbo. Prav tako na obveznost pridobitve ustrezne pravice do javne izvedbe ne vpliva dejstvo ali je izvedba avtorskega dela (koncert, nastop) za same gledalce brezplačna ali pa so morali plačati vstopnino. Do izvedbe avtorskega dela je namreč prišlo v vsakem od teh primerov in potrebno je predhodno pridobiti ustrezno avtorsko pravico.

V primeru zabavnih in kulturnih prireditev je situacija zakonsko urejena tako, da je predhodna pridobitev ustreznih pravic za javno priobčitev varovanih avtorskih del, obveznost prireditelja (1. odst. 159. čl. ZASP). Ustrezna dovoljenja (to je pravico do javne priobčitve) mora tako pridobiti tista nevladna organizacija, ki takšno prireditev organizira in ne sam izvajalec na tej prireditvi. Prav tako mora prireditelj na podlagi zakona, v 15 dneh po priobčitvi del (torej po prireditvi), poslati pristojni kolektivni organizaciji sporede vseh uporabljenih del (1. odst. 159. čl. ZASP).

Pristojna kolektivna organizacija v primeru uporabe glasbenih del je Združenje skladateljev in avtorjev za zaščito avtorske pravice v Sloveniji – SAZAS.

Velja opozoriti, da je zakonsko določeno (147. člen ZASP), da je upravljanje avtorskih pravic glede priobčitve javnosti obvezno kolektivno, torej preko pristojne kolektivne organizacije. Kolektivna organizacija je tako nastopa kot nekakšen zastopnik avtorjev, daje dovoljenja za javno priobčitev glasbenih del in ne avtor sam.

Zaradi obveznega kolektivnega upravljanja se nevladna organizacija ne more neposredno dogovoriti z vsemi avtorji, naj na njo prenesejo pravico do javne priobčitve svojih del, ampak je to možno le preko SAZAS-a. Edina izjema od tega je situacija, ko je na vseh delih, ki so bila izvajana na določeni prireditvi, glavni izvajalec hkrati tudi imetnik teh avtorskih pravic. Če se torej na prireditvi izvaja izključno glasbena dela, na katerih ima avtorske pravice ta oseba (tako glede besedila, melodije...), se je možno dogovoriti individualno s to osebo (kot avtorjem) in brez posredovanja SAZASa. Obrazec, s katerim lahko nevladna organizacija takšen dogovor z avtorjem sporoči SAZAS se nahaja na spletni strani SAZAS-a (obrazec »Obrazec za individualno upravljanje«). Obvestilo SAZAS-u je v tem primeru še vedno potrebno, ne bo pa SAZAS-u potrebo plačati nadomestila. Nadomestilo oziroma honorar pa bo morda potrebno plačati temu avtor-

ju, ki bo svoja dela izvedel. Ni seveda nobene ovire, da se ta z nevladno organizacijo ne bi dogovoril drugače in sje-gova dela izvedejo (priobčijo javnosti) na prireditvi povsem brezplačno.

Kot že omenjeno, zakon določa tudi obveznost poročanja po izvedbi prireditvi v 15 dneh in sicer glede tega, katera glasbena dela so bila javno izvedena (»priobčena javnosti«). Nevladna organizacija to stori najlažje preko obrazca »SAZAS-1«, ki je dostopen na spletni strani SAZAS-a. Ker se nadomestilo za javno priobčite obračunava glede na število obiskovalcev, prihodke od prodaje na prireditvi, honorarjev izvajalcev, je potrebno posredovati tudi te podatke (na obrazcu »SAZAS-3« dostopen na spletni strani SAZAS-a).

Šele na podlagi prejetega seznama predvajanih del, SAZAS odmeri nadomestilo za njihovo uporabo in pod pogojem, da se je na prireditvi predvajalo avtorsko zaščiten glasbena dela. Tako se nadomestilo ne obračuna, če so se na prireditvi predvajala/izvajala izključno ljudska umetniška dela, katerih avtor niti ni znan (npr. stare slovenske ljudske pesmi) ali pa če gre za avtorska dela, katerih avtor je umrl že več kot pred 70 leti. Po poteku 70 let od smrti avtorja, njegovo delo namreč ni več avtorskopravno varovano (59. člen ZASP). V teh primerih se nadomestila SAZAS-u tako ne plača, še vedno pa je potrebno o prireditvi poročati (da so se predvajala le ta dela in seveda navesti katera).

Na podlagi prejetega poročila o predvajanih glasbenih delih in drugih podatkih o prireditvi (cena vstopnice, število obiskovalcev...) SAZAS nevladni organizaciji, kot prireditelju, odmeri nadomestilo za uporabo glasbenih del. Višino nadomestila ureja Pravilnik o javni priobčitvi glasbenih del, ki v Tarifniku loči med različnimi vrstami prireditve (koncerti resne glasbe, proslave, zaba-

ve...) in vrsto obračuna (glede na prihodek, pavšalno...).

Če organizator od prireditve nima nobenih prihodkov in izvajalci nastopajo brezplačno, se tako upošteva nižji avtorski honorar (III. točka Tarife v omenjenem Pravilniku). Nadalje, če gre za narodno-zabavno ali zabavno prireditev se za eno prireditev plača 110,62 EUR (člen I-A, osnova III Tarife v omenjenem Pravilniku). Kot že omenjeno, se nadomestilo ne obračuna, če je šlo za narodno-zabavno glasbo, ki ni avtorsko pravno varovana (npr. za ljudska dela).

Pravilnik omogoča tudi plačilo do 50% nižjega nadomestila, če je prireditelj nepridobitna organizacija, registrirana za dobrodelno dejavnost. V praksi bodo to lahko predvsem društva in zavodi, ki izvajajo dobrodelne ali humanitarne dejavnosti ter ustanove, ustanovljene z dobrodelnim namenom. Nadaljnje pogoje določa Pravilnik v 6. členu in so:

- da organizator priglasi uporabo glasbenih del v dobrodelne namene najmanj 30 dni pred uporabo,
- da predloži dokaze, da vsi izvajalci nastopajo na prireditvi brezplačno,
- da organizator v uradnem programu in javno navede SAZAS kot soudeleženca prireditve v dobrodelne namene,
- da organizator v 20 dneh po prireditvi predloži vso finančno dokumentacijo iz katere so razvidni vsi prihodki in stroški prireditve ter delež, ki bo vplačan v dobrodelne namene

Znižanje ni avtomatično, saj se o vsaki posejni ter višini znižanja odloča posebej.

Pravne piškotke, ki vključujejo spletne napotke na omenjene zakone in pravilnike lahko najdete na www.cnvosi.civilni-dialog.net, odstran »pravni kotichek«.

Nevladne vsebinske mreže v Sloveniji

Nevladne vsebinske mreže so namenjene podpori delovanju nevladnih organizacij. Organizirane so vsebinsko (zdravje, razvoj, kultura, ...), delujejo pa po celotni Sloveniji. Priporočamo, da se nevladne organizacije, ki delujejo na sorodnem vsebinske področju, obrnejo nanje.

1. Podpora za civilni dialog in partnerstvo pri spoprijemu s problematiko drog
Inštitut za zasvojenosti, Eksodus-Z (IZZ), www.izz.si
Dejavnost je neposredno namenjena NVO in njihovim Zvezam, ki delujejo na področju drog. Posredne koristnike dejavnosti predstavljajo aktivni zasvojenosti in v abstinenco usmerjeni zasvojenosti, ki so uporabniki programov prej navedenih NVO, družinski člani zasvojencev, širša javnost – zlasti mladostniki (za področje primarne preventive), njihovi starši in učitelji.

2. Plan B za Slovenijo – Pobuda za trajnostni razvoj
UMANOTERA, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, www.planbz slovenijo.si
Plan B za Slovenijo je pobuda skupine nevladnih organizacij in posameznikov, ki želijo ponuditi v premislek, sprejem in izvedbo vrsto programov ter projektov, ki so nujni za doseganje trajnostnega razvoja na nacionalni ravni. Vizija alternativnega razvojnega scenarija za Slovenijo je postati država blaginje in kakovostnega življenja v dejavnem sožitju z naravo. S pobudo želimo predvsem prispevati k ustreznim odločitvam o usmerjanju razvojnih politik in sredstev Slovenije in EU v naslednjih letih. Plan B za Slovenijo je odziv na vladni Plan A, predvsem na Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023, ki jo je Vlada RS sprejela leta 2006.

3. Mreža za prostor

Inštitut za politike prostora, IPOP, www.ipop.si

Projekt poskuša povezati neodvisne organizacije na področju prostorskih in urbanih politik v prepleteno omrežje komplementarnih nevladnih organizacij. Glavni neposredni uporabniki Mreže za prostor so strokovne NVO s področja urbanih in prostorskih politik ter lokalne pobude – organizirane skupine prebivalcev posameznih območij, ki se poskušajo vključevati v oblikovanje urbane politike na lokalni ravni.

4. Mreža nevladnih organizacij za zdrav način življenja
Zveza joga društev Slovenije, ZJDS, www.mreza-zdravja.si

Izhodišče projekta je celosten pristop k zdravju in zavedanje, da je potrebno izoblikovati življenjski stil, ki bo omogočal dvig kvalitete življenja in doseganje polnega fizičnega, mentalnega in duhovnega zdravja. Projekt ima namen povezati raznorodne nevladne organizacije, ki imajo isti cilj: po svojih močeh prispevati k povečanju zdravega načina življenja. Poudarek je na preventivi; v mrežo pa so vključene tudi nevladne organizacije, ki nudijo programe za kvalitetnejše življenje z boleznijo.

5. NVO varujejo naše zdravje
Slovenska zveza za tobako kontrolno, SZT, www.tobak-zveza.si

Namen projekta je vzpostavitev in razvoj podpornega okolja za informiranje, mreženje, krepitev in participacijo nevladnih organizacij, delujočih na področju zdravja na nacionalni in EU ravni. Dejavnosti projekta zajemajo informiranje in povezovanje NVO na področju zdravja, strokovna usposabljanja za člane mreže ter druge NVO, ki delujejo na področju zdravja, krepitev civilnega

dialoga na nacionalni in EU ravni ter vzpostavljanje podpornega okolja za prenos javnih nalog in pooblastil v izvajanje NVO in promocijo NVO sektorja na področju varovanja zdravja.

6. Slovenska mreža za interpretacijo dediščine
Notranjski ekološki center, NEC, www.nec-cerknica.si

S projektom bomo vzpostavili mrežo NVO s področja kulturne identitete ter zanjo razvili ključne kompetence za usklajeno delovanje na EU in nacionalni ravni, sodelovanje v procesih oblikovanja in izvajanja javnih politik ter uspešno in učinkovito samostojno delovanje.

7. Mreženje in krepitev kapacitet NVO v kulturi
Društvo Asociacija, www.asociacija.si
Projekt je nastal na podlagi dolgoletnih izkušenj Društva Asociacija, ki si od nastanka prizadeva za uresničevanje skupnih interesov NVO, ki delujejo na vseh področjih umetniškega ustvarjanja in poustvarjanja, za njihov enakopravnejši dostop do javnih finančnih sredstev, za izboljševanje prostorskih in drugih pogojev dela na sistemskem nivoju in za izboljševanje socialnega in sistema položaja. Eden od osnovnih pogojev za uresničevanje teh ciljev je strukturiran dialog z oblastmi, ki pa ni možen brez profesionalizacije dejavnosti Asociacije in brez okrepitev mreže na nacionalnem nivoju.

8. Mreža in podpora NVO na področju športa in rekreacije
Zveza za šport otrok in mladine Slovenije, ZSOMS, www.zsoms-mrezenje.si
Dejavnosti projekta so razdeljene na različne vsebinske sklope. Informiranje,

mreženje, sodelovanje in povezovanje NVO je namenjeno celovitemu informiranju športnih NVO o različnih področjih, predvsem z vidika zakonodaje in predpisov, ki urejajo področje šport in rekreacija. Strokovna usposabljanja in izobraževanja za športne NVO so v prvi vrsti namenjena krepitvi človeških virov za kakovostno upravljanje različnih nalog na področju športa in rekreacije. Pomembna dejavnost v okviru projekta je tudi promocija športnih NVO in vsebinskih vprašanj mreže športnih NVO.

9. EduAkcija – mreža NVO za vseživljenjsko učenje
Zveza tabornikov Slovenije, nacionalna skavtska organizacija, ZTS, www.eduakcija.net
Vizija projekta je, da se znanje, ki se ustvarja v tem okolju, evidentira, verificira in prizna kot dodana vrednost pri razvoju družbe na lokalni, nacionalni in evropski ravni, organizacije v mreži pa bodo preko ozaveščenih in kompetentnih (angažiranih, avtonomnih odgovornih in solidarnih) članov in državljanov prispevale k razvoju koncepta vseživljenjskega učenja in uveljavljanju civilnega dialoga ter oblikovanju bolj kakovostnih in trajnostno naravnanih javnih politik na področju vzgoje in izobraževanja.

10. Podporno okolje delovanja strokovnega tehničnega nevladnega sektorja
Zveza strojnih inženirjev Slovenije, ZSIS, www.zveza-zsis.si
Namen projekta je zagotoviti učinkovito delovanje strokovnega tehničnega nevladnega sektorja kot strokovnega neodvisnega javnega servisa in neprifitno opravljati dejavnosti: ozaveščati javnost – mreže NVO o važnosti in

promenu znanosti, tehnike in tehnologij za človeštvo, promocija vsebinskega področja – strokovnega tehničnega nevladnega sektorja, popularizacija tehnike in tehničnih ved, skrb za ohranitev bogate tehnične tradicije in tehnične zgodovine slovenskega naroda, izoblikovati »produkte«, ki se bodo tržili po zaključku obdobja 2007–2013.

11. S Slo(m) do učinkovitega razvojnega sodelovanja
SLOGA-Platforma NVO za razvojno sodelovanje, www.sloga-platform.org
Sloga je platforma nevladnih, neprofitnih organizacij, ki delujejo na področju razvojnega sodelovanja, globalnega učenja in humanitarne pomoči. Namen platforme sta povezovanje in krepitev NVRO (nevladnih razvojnih organizacij) z informiranjem, organizacijo usposabljanj in drugih strokovnih dogodkov, spodbujanjem sodelovanja s političnimi odločevalci, koordinacija konzorcijskih projektov, s projektnim svetovanjem in z vzpostavitvijo informacijskega centra. Namen platforme je tudi v ozaveščanju slovenske in evropske javnosti o neena-komerni porazdelitvi svetovnega bogastva in posledičnem pomenu globalne solidarnosti in soodvisnosti.

12. Slovenska mreža prostovoljskih organizacij
Slovenska filantropija – Zdrúženje za promocijo prostovoljstva, www.prostovoljstvo.org
Slovenska mreža prostovoljskih organizacij je nastala kot odgovor na skupno potrebo posameznikov, organizacij in družbe po promociji prostovoljstva, prepoznavanju vrednosti prostovoljskih aktivnosti in ustvarjanju okolja, naklonjenega njegovemu razvoju.

O forumu civilne družbe - kaj smo slišali in kaj mislimo

Nedavno je bil v Bratislavi Forum CEE Trusta, precej pomembnega sklada za podporo civilni družbi v srednji in vzhodni Evropi. Sklepe in razmisleke s Foruma, o katerih boste brali v nadaljevanju, so kot sklepni neformalni dokument pripravili sodelavci in sodelavke CEE Trusta. Dokument v veliki predstavlja relevantno oceno stanja civilne družbe in nevladnega sektorja v vzhodni in srednji Evropi dvajset let po padcu Železne zaves. Foruma se je udeležilo približno 250 nevladnikov in spremelnih iz omenjenega dela Evrope; iz Slovenije so se ga udeležili predstavniki Umanotere, CNVOS, INEPA in Zavoda PIP.

Vse razprave o civilni družbi v srednji in vzhodni Evropi prežemata dve nasprotni ugotovitvi. Po prvi gre za uspešne civilne družbe, ki jih predstavljajo številne organizacije in gibanja, ki izpolnjujejo različne in pomembne družbene funkcije. Po drugi velja, da o civilni družbi ni mogoče govoriti, saj je šibka, zgubila je dušo, energijo in vodilno vlogo ter se spremenila v »skupek nevladnih organizacij« (NVO).

Menimo, da ta dva pogleda izhajata iz temeljne spremembe v razumevanju odnosa med civilno družbo in »dobro« družbo, do katere je prišlo v zadnjih dvajsetih letih. Gre za prevladujoče, zdravorazumsko in v osnovi pravilno spoznanje, da civilna družba odpravlja neuspehe države pri zagotavljanju javnega dobrega in pri zaščiti tega dobrega pred plenilnimi napadi »biznisa«. Ob tem je v pozabo padla misel, da obstaja tudi samoumevno in nesporno javno dobro, ki ga brani civilna družba.

Ta pogled napaja močno razmahnjene podmene, denimo tisto, po kateri je civilna družba nekakšna »vaška straža«, ki se je pripravljena spopasti z vsakim kratenjem javnega dobrega, medtem ko mi, povprečni državljani, le opazujemo ... Druga podmena implicira na to, da tistemu, ki dela v skupen prid (in to so predvsem neprofitne organizacije), javnosti ni potrebno prepričati o svoji očitni koristnosti. Preveliko naslanjanje na takšne prazne koncepte spodnaša to, kar je najbolj dragoceno: zaupanje v organizacijo civilne družbe.

V devetdesetih letih 20. stoletja so bili zadani cilji – družbeni in gospodarski – v postsocialističnih državah večinoma stvar konsenza: liberalna demokracija (svobodne volitve, človekove pravice, pravna država) in tržno gospodarstvo. To pojmovanje je bilo skupno državljanom, reformističnim političnim strankam, tujim donatorjem in mednarodnim ustanovam; vsi so se trudili, da bi uspelo. Lokalne sile in aktivisti so dobivali velikodušno podporo v obliki denarja in v naprej zapakiranih rešitev: norm, praks, ustanov, strokovnjakov ter svetovalecev, ki naj bi pospešili tranzicijski proces. Do spremembe je prišlo v osupljivo kratkem času. Neprofitne nevladne organizacije so bile med glavnimi gonilci sprememb v tem obdobju razmajanega reda; delovale so na področjih pravne države, zaščite človekovih pravic, obnove skupnostnega aktivizma, preoblikovanja javnih politik, oživljanja filantropije itd. Prav z namenom, da pomaže ohraniti ta čudoviti dosežek, je ob koncu tega obdobja nastal CEE Trust. Leta 2010 je povsem jasno, da je konsenz o tem, kaj je dobro za naše družbe in kako to uresničiti, stvar preteklosti. Malokdo resno nasprotuje družbenemu okvirju demokratičnih načel in ustanov, toda zadani politični cilji – kako doseči, da ta okvir postane ustrezno življenjsko okolje – so postali »normalni«, tj. stvar polemike. Poleg tega je prvo desetletje 21. stoletja nakazalo vidno razliko v političnih sistemih: pešanje in bledenje velikih ideologij (liberalizma, socializma, konzervativizma), ki so ponujale kompletne pakete (ideologija-kot-politika). Nekdanjo strankarsko lojalnost nadomešča to, čemur nekateri pravijo politično obnašanje, ki ga žene potrošništvo (če nisem zadovoljen s svojo politično stranko, si ne prizadevam za njeno spremembo, temveč zamenjam svojo politično pripadnost). Viden izraz te težnje je vse večja privlačnost oportunističnih, karizmatičnih, na ramenih javnega mnenja stoječih, tj. populističnih, voditeljev.

Menimo, da je civilna družba samoorganizirano angažiranje za nekaj, kar je večje od vas in vaše najozje družine. Vendar nima skupnega imenovalca. Da-

nes se je treba soočiti s stvarnostjo: različni ljudje, skupine, sloji in celo narodi imajo različne stvari za javno dobro. Civilna družba je mobiliziranje okrog različnih, včasih nasprotnih ciljev: čuvaji človekovih pravic gotovo delujejo in se bojujejo za javno dobro, enako pa se tudi združenja kmetov, ki verjamejo, da je bogastvo narodov odvisno od njihovega preživetja in uspeha. Evronavdušenci verjamejo, da je združena Evropa najboljša možnost za svetlo prihodnost, medtem ko evroskeptiki in domoljubne, nacionalistične ali pogosto, žal, odkrito ksenofobne skupine pridigajo, da je narod naravni pogoj za dobro življenje, aktivisti napadajo zavetišča, da bi osvobodili zatirane živali, tam pa naletijo na zaskrbljene matere proti napadalnim potepuškim psom. Prostovoljci delijo hrano revežem in brezdomcem, libertarne skupine pa vztrajajo, da bi morala država, ki si prisvaja 45 odstotkov narodnega dohodka, vzpostaviti sistem oskrbe za ubožne.

Javno dobro postaja stvar polemik in civilna družba je širok pojem za opis teh različnih zadanih ciljev. To ni raven teren, prej nasprotno: močni interesi z različnih koncev zunaj civilne družbe ustvarjajo dokajšnje neenakosti v smislu materialnega, socialnega in simbolnega kapitala – denar, podporne enote in privlačnost. Ti interesi veliko investirajo v določen cilj ali proti njemu; jadikovanje, da »ni civilne družbe« oz. »civilna družba je šibka«, je pogosto posledica naše frustracije, da vprašanja, ki se nam zdijo pomembna, niso slišana ali nimajo organizacijskega okvirja za njihovo uveljavitev.

Odločitev o tem, kako bi naše družbe lahko bile dobre družbe za vse, je z vzpostavitvijo okvirja liberalne demokracije s časom postala stvar razpravljanja in tekmovalja glede politik. Zaradi tega se strinjamo s številnimi aktivisti, ki menijo, da bi morale civilnodružbene organizacije postati politične. To seveda ne implicira dokončne privrženosti političnim strankam ali uvrstitve vanje. Biti političen pomeni imeti stališče, ga zagovarjati in uporabljati različna orodja za njegovo uresničitev: lahko pomeni prizadevanje za spremembo in tudi boj za ohranitev. Najbolj neposredna pot pelje naravnost do odločevalskih teles (krajnih, regionalnih, državnih, evropskih), kar lahko naredimo v povezavi ali v nasprotju s političnimi strankami, ne pa tudi z zgrešeno nevtralnostjo. Civilna družba ima strašanski potencial za mobiliziranje lastnih podpornih enot zunaj ustaljenega političnega ekosistema. To dejanje – kar priznajmo – ni nič manj politično.

Naslednji pojav, ki smo mu priča v mnogih državah srednje in vzhodne Evrope, pa tudi širše, je neprijetna konotacija, povezana z izrazom NVO. Ta izraz daje nejasen občutek, da je nekaj resničnega nadomeščeno z nečim lažnim. To je zelo škodljiva zmeta. Nevladne organizacije (ali neprofitne organizacije, kot jih uradno imenujejo v številnih državah) so ena od temeljnih oblik obstoja civilne družbe, bistveno potrebna za vsak poskus uvajanja sprememb. A kritika je do neke mere upravičena. Brstenje stotin organizacij, ki reciklirajo projekte z vsečino retoriko in zanemarljivim družbenim učinkom, je spodjedlo zaupanje javnosti. Toda večina kritikov NVO od časa do časa dela z neprofitnimi organizacijami ali zanje. Ali, z besedami Henryja Kissingerja: »Če mora kdo poklicati civilno družbo, zavrti telefonsko številko kakšne NVO.«

Mislimo, da tovrstno branje družbenega in političnega terena postavlja pred aktivne samoorganizirane državljane – naj bodo formalno organizirani ali ne – nekaj jasnih izzivov. Iz ducatov mnenj,

Plenumsko zasedanje Foruma CEE Trusta

idej, kritik in predlogov, ki smo jih prebrali in slišali na Forumu civilne družbe ter med našim vsakdanjim delom, smo poskušali izluščiti nekatere od njih.

Za civilnodružbena telesa kateregakoli prepričanja in oblike ni nič važnejšega od jasnega smotra. Če organizacija, mreža ali gibanje ne more v enem stavku opredeliti tega, kar zagovarja, je nekaj inherentno narobe. Številne organizacije imajo pazljivo ubesedene izjave o poslanstvu, področja zanimanja in opise delovanja, ne povejo pa, zakaj sploh obstajajo.

Čas je, da nehamo precenjevati učinkov razumskih argumentov in podcenjevati čustva. Organizacije civilne družbe so sestavljene iz ljudi, delajo za ljudi in potrebujejo podporo ljudi. Razumski argumenti morda lahko prepričajo, ne bodo pa motivirali (dovolj). Če organizacije in gibanja želijo pridobiti oz. potrebujejo resnične podpornike, pristaše ali skupnosti, bi se morali zavedati, da ljudi ženejo čustva: ljubezen, sočutje, veselje, pripadnost, občutek osebne izpolnitve in razočaranje, usmiljenje, jeza ter – na žalost – pohlep in zavist. Številne dobre organizacije so pozabile na to preprosto resnico in se čudijo, da se ljudje ter mediji ne zanimajo za njihova sporočila.

Razumevanje in sprejemanje je eno, dolgotrajna predanost pa nekaj povsem drugega. Splošna deklaracija človekovih pravic je trdna podlaga argumentiranja v zagovorništvu. Vendar, če želite dobiti tekmo za srca in denarnice državljanov na družbenem bojišču idej, potrebujete več od tega.

Vsaka stvar potrebuje podporo – ljudi (številke so politične, je dejal Bob Geldof), odobritev s strani institucij, ekspertizo, denar. Dandanes je treba za tako podporo narediti precej več. Dokler je prihajal denar od mednarodnih donatorjev, je bilo preprosto, saj so organizacije trkale na odprta vrata. Vse, kar so potrebovale, je bila domiselno napisana prošnja in nekaj sposobnih ljudi. Ta situacija se spreminja, čeprav zlagoma. Od vlad in donatorjev prihaja dovolj denarja, da lahko stotine organizacij opravljajo svoje potrebno delo. Takšna projektna kultura se ne bo spremenila, saj je to način, na katerega delujejo institucije. Sloj poklicnih, neprofitnih, nevladnih posrednikov bo rasel in se razvijal kot tretji sektor z dobro opredeljenimi družbenimi funkcijami vzdolž smernic široko razširjenega evropskega modela korporativnega zastopanja in pogodbenih razmerij. Nekateri pravijo, da je to prihodnost civilne družbe v Evropi.

S tem se ne strinjamo: civilna družba ni le zastopanje organiziranih interesov. Mislimo, da bo motiviranost za prispe-

vanje k izboljšanju človeških razmer onkraj interesa določene skupine ostala značilnost vseh, ki se prištevajo k civilni družbi. To morda ni v skladu z javnim mnenjem, ustaljeno politiko ali nacionalnim konsenzom. Naše sporočilo tistim, ki zagovarjajo te »manjšinske« cilje, se glasi: »Pogum, to reč podpirajo tudi drugi!«

Prišel je čas, da organizirani državljani, ki se potegujejo za določeno stvar, stopijo na plan in poiščejo drugačno podporo, mimo državne blagajne, in sicer:

- od podjetij: ne zato, ker bi bila neka skupina ali organizacija dobra sama po sebi, temveč zaradi tega, ker lahko skupaj dosežemo več kakor vsak zase, tako za našo stvar kot za vaše podjetje – imeli boste dodano vrednost in dober občutek;
- od rastočega srednjega razreda: le-ta je dosegel določen življenjski standard in čas je, da »pomagamo buržujem, da postanejo državljani«, kot se je izrazil neki udeleženec Foruma;
- od ljudi: od vrat do vrat, od pisarne do pisarne; prepričajmo jih, da bodo s tem, ko podprejo določeno stvar, svoj bes ali hrepenenje usmerili k nečemu učinkovitemu. Zakonodajca, ki v srednji in vzhodni Evropi omogoča namenitev enega odstotka dohodnine, je čudovita priložnost, o kateri lahko druge regije le sanjajo.

Končno, bodite prodorni. Nedvomno je čas za opustitev ideje, da lahko medije, javne službenice in javnost naučimo ceniti vrednost, ki jo dodaja civilna družba. Enostavno jo moramo kar dodajati. Državljanje ne razmišljajo o zastavljenih nalogah, ciljnih skupinah, dosegljivosti in kazalnikih uspešnosti. Javnost pa bo presojala, ali zares prinašate spremembe, o katerih govorite. To še posebej velja v odločilnih trenutkih, ko naj bi dobro poročilo, raziskava, nasvet, peticija, ukrep, strategija, pilotni model ali spletna stran naredili vtis in sprožili valove v dejanski družbi. Etimologija besede »projekt« je vizija v naši glavi o nečem, kar še ne obstaja – dobra pobuda od vsega začetka vključuje jasno in prepričljivo idejo o tem, za kaj gre in kako to doseči. Če naj prepričamo državljane, da namenijo svoj čas in donatorje, da dajo podporo, moramo imeti jasne misli ter taktiko.

Naj strnemo: menimo, da civilna družba ni vojska enakomiselnih ljudi in niti utopična skupina altruističnih posameznikov, ki velikodušno namenjajo svoj čas in denar promoviranju krasnega novega sveta dobre družbe. Gre za polemično področje, na katerem vsak dan med seboj trkajo različne vizije dobre družbe. Nosilci teh prizadevanj so organizacije civilne družbe – od družbenih mrež in miselnih strojev do prehranjevalnic za reveže.

Opisani skupek podmen ima zelo stvarne implikacije za delovanje CEE Trusta. Od prvega dneva načrtovanja Foruma civilne družbe odkrito zastopamo mnenje, da je ta pobuda priložnost za preverjanje naših delovnih podmen in pristopov ter priložnost za poslušanje, kaj imajo o sedanjosti in prihodnosti povedati naši partnerji in deležniki – neke vrste razširjena ciljna skupina. Rezultat tega premisleka je predlog osebja in nato odločitev upravnega odbora, da zadnja tri leta našega delovanja in preostalih 25 milijonov ameriških dolarjev našega premoženja porabimo na bolj ciljnani način.

Prvič, strukturirani in široko objavljeni razpisi, ki so naslavljali potrebe civilne družbe, so nehali biti uporabni. Opažamo oportunistično težnjo recikliranja starih in preizkušenih pristopov ter predlaganih rešitev brez razmisleka o širšem kontekstu. To težnjo še krepi močan nastop Evropske unije, kot donatorja podporo civilni družbi. Instrumentaliziranje organizacij in uniformiranje dejavnosti je CEE Trust spodbudilo, da pogleda v nasprotno smer. Vse leto bomo odprti za prošnje, toda iskali bomo drzne ideje, pogumna stališča in čvrste organizacije. Več pozornosti bomo namenili pobudam in organizacijam, ki se potegujejo za pomembno stvar, vendar se ne morejo zanašati na vladno podporo oz. podporo podjetij ali mobilizirati množice podpornikov.

Drugič, razpis za izbor predlogov, ki se potegujejo za podporo, ne bo opredelil prioritetenih tematskih področij. Bolj kot družbene potrebe nas bo leta 2010 še v večji meri zanimal obstoj akterjev, ki so se sposobni spopasti s temi potrebami: prednost bomo dajali jasnemu smotru; jasni zamisli, kako le-tega doseči; jasnemu in javnemu stališču; jasnemu razumevanju, kdo stoji za vami in kdo z vami; jasnemu dometu do državljanov.

Tretjič, prednost bomo dali organizacijam, ki kažejo pripravljenost in načrte za iskanje podpore – vključno z denarnimi dotacijami – na drugačen način kot z dosedanjim pisanjem projektnih predlogov. Prehod od zasebnih dotacij k institucionalni podpori ali podpori konkretnih državljanov, za katerega se zdi, da se odvija, bodo preživeli najboljši. V tem procesu bo CEE Trust svoja zadnja sredstva naložil v organizacije, ki jasno zorijo v take organizacije, ki bodo še naprej igrale in si prizadevale za vlogo v razvijanju srednjeevropskih in vzhodnoevropskih družb.

Več o forumu:
<http://csf.ceetrust.org/>
 CEE Trust: www.ceetrust.org/

Regionalno stičišče nevladnih organizacij Podravja se nahaja pred novimi izzivi

Bojan Golčar, Zavod PIP – Regionalno stičišče nevladnih organizacij Podravja

The screenshot shows the homepage of the Regional Support Center for NGOs in Podravje. It features a navigation menu with options like 'Domov', 'O nas', 'Kontakt in lokacija', 'Povezave', 'Prijava', 'Zemljevid strani', 'Arhiv', 'Za medije', and 'Oglaš'. There are three main content boxes: 'Razpisi' (Calls for proposals), 'Zadnje objavljeno' (Latest news), and 'Koledar dogodkov' (Event calendar). A sidebar on the left contains contact information for the Zavod PIP and a 'MOJA DRUŽBA' logo. The main content area displays several news items, including 'Evropski teden zmanjševanja odpadkov' and 'Konferenca Dnevi socialne ekonomije'.

Na spletni strani stičišča se nahaja obilica informacij

Regionalno stičišče nevladnih organizacij Podravja, ki deluje v okviru mariborskega Zavoda PIP, vstopa v četrto leto svojega delovanja. Za nami je obdobje umeščanja v okolje, ustvarjanja lastne prepoznavnosti in iskanja podpore med nevladnimi organizacijami. Po vsej državi trenutno deluje deset regionalnih stičišč, ki so nastala kot del krepitve nevladnega sektorja s pomočjo podpornih organizacij. V ta namen so bila iz Evropskega socialnega sklada pridobljena in preko javnih razpisov Ministrstva za javno upravo razdeljena finančna sredstva namenjena podpornim dejavnostim. Zavod PIP je za doseganje triletno obdobje izvajanja projekta regionalnega stičišča prejel 340.000 evrov. V sklopu opisanih podpornih dejavnosti stičišča na regionalno in lokalno raven prenašajo aktivnosti, ki so do njihovega nastanka bile, predvsem z delovanjem CNVOS, skoncentrirane v Ljubljani. Stičišča tako odpirajo in rešujejo ključna horizontalna vprašanja položaja in razvoja NVO, zagotavljanja finančnih virov, vključevanje NVO v procese posvetovanja ter odločanja na ravni lokalnih skupnosti, dvigovanja usposobljenosti kadrov, mreženja organizacij idr.

Za podravske nevladne organizacije smo tako opravili veliko število svetovalnih ur s področij prava, računovodstva, projektnega vodenja in odnosov z javnostmi, v svoje izobraževalne programe pa smo vključili okoli 300 članov nevladnih organizacij. Na štirih nevladnih konferencah in dveh sejnih smo omogočili predstavitve in soodenja stališč NVO in predstavnikov oblasti ter ponudili nevladnim organizacijam možnost predstavitve širši javnosti. Na področju informiranja smo izdali tri številke prvega slovenskega nevladnega časopisa, ki ga, ob uspešnem sodelovanju s časopisno hišo Večer, pravkar prebirate. Z njim širši javnosti predstavljamo pomen nevladnih organizacij in kot nekakšen podravskega nevladniški »think tank«, ki bo identificiral probleme, predlagal rešitve in pobude ter sodeloval pri njihovem zagovarjanju pri predstavnikih lokalnih samouprav. Prav na področju vzpodbujanja in zagotavljanja večjega vključevanja NVO v pripravo rešitev za probleme s katerimi se soočamo v lokalnih skupnostih, ter pri snovanju lokalnih in regionalnih

razvojnih strategij, v preteklem obdobju nismo bili tako uspešni, kot bi si želeli. Morda smo bili pri tem premalo vztrajni in prepričljivi, vsekakor pa to področje ostaja prioriteta tudi za naše prihodnje delovanje.

Regionalne in nacionalne podporne organizacije smo se, v želji po usklajenem delovanju in skupnem snovanju primernih rešitev za odprta sektorska vprašanja, povezale v Svet nevladnih podpornih organizacij (SNPO), ki mu v tem letu podravskega stičišča tudi predseduje. Prav v nedavno minulem predvolilnem času smo izvedli nacionalno kampanjo »Moja družba«, katere namen je izboljšati sodelovanje med NVO in lokalnimi samoupravami in kjer bo to mogoče, po volitvah to podkrepiti z lokalnimi sporazumi.

Kljub svoji regionalni in lokalni vlogi smo se aktivno vključevali tudi v aktivnosti na nacionalni ravni. Ob nastopu mandata sedanje vlade je bilo v zraku veliko spodbudnih signalov, da bo mogoče nekatera ključna vprašanja razvoja nevladnega sektorja naposled urediti sistemsko. Zavedamo se, da bo ureditev položaja NVO na državni ravni pomenila priložnost vzpostavljanja boljših pogojev tudi v posameznih občinah. Predvsem smo si prizadevali, da bi nevladne organizacije dobile vladni urad, za katerega smo prepričani, da ga nevladni sektor, glede na javno koristno delo, ki ga opravljamo in številčnost ljudi, ki pri tem sodelujejo, potrebuje. Še posebej, če nevladni sektor postavljamo ob bok javnemu in zasebnemu, hkrati pa ugotavljamo, da je razen obsega opravljenega dela, po ostalih kazalnikih razvitosti (delež v BDP, število zaposlenih,...) na repu primerljivih držav.

Tudi za prihajajoče obdobje izzivov ne manjka. Veliko ciljev smo si zastavili, ki jih moramo izpolniti, če želimo regionalnemu stičišču dati pomen, ki se od njega pričakuje, tako s strani financiranja, predvsem pa številnih podravskega nevladnikov, ki so stičišču izrazili svojo podporo. Na podlagi ugotovljenih in izraženih potreb NVO vzpostavljamo projektno pisarno, ki bo prepoznavala potrebe okolja in omogočala nevladnim organizacijam, da s pomočjo javnih sredstev nanje uspešno odgovorijo, izvajali bomo izobraževalne programe in nudili svetovalno pomoč, predvsem pa želimo okrepiti aktivnosti na področju civilnega dialoga in zagovorništva, prevzeti iniciativo ter prispevati strokovno in administrativno podporo za oblikovanje in uveljavljanje rešitev, ki bodo koristile razvoju NVO, s tem pa tudi celotni skupnosti. Z dejstvom, da nevladne organizacije s svojim delovanjem predstavljamo pomemben razvojni dejavnik, je potrebno ozaveščati lokalne oblasti. V času, ko je koncept države blaginje v krizi, če že ne v dokončnem zatonu, so in bodo prav nevladne organizacije pomembne nosilke bremena zmanjševanja socialne izključenosti in ogroženosti vse večjega števila državljanov.

Skupaj s podravskega nevladnimi organizacijami si bomo prizadevali za ustanovitev občinskih komisij oz. svetov za razvoj NVO ter pripravljali pobude in strokovne podlage za ustrezne sistemske rešitve.

Zavedamo se, da je odgovornost za uspeh v veliki meri na nas samih, želimo pa si tudi lokalnih oblasti, ki bodo prepoznale željo in pripravljenost svojih ljudi, da prispevajo znanje, čas in delo svojih rok za skupno blaginjo in jih bodo pri tem tudi podprle.

OGLASITE SE!

Ker smo nevladniki v javnosti premalo vidni, je pomembno, da znamo rezultate svojega dela prikazati tudi sami.

Vabimo vas, da nam za objavo v tem časopisu sporočate rezultate svojih aktivnosti. Nevladno in širšo javnost zanimajo vaši uspešni ali dolgoletni programi in projekti, izvedene ali napovedane večje akcije, uspehe, ki ste jih dosegli, priznanja, ki ste jih prejeli. Morda bo koristno objaviti tudi informacijo o zadevah, kjer vam ni uspelo, pa bo objava informacije morda pripomogla k rešitvi težave.

Pokličite nas na 234 21 38, pišite na info@nevkladna.org ali Zavod PIP (Stičišče), Gosposvetska 83, Maribor, lahko pa nas na istem naslovu tudi obiščete. Če vas ne bo za cel avtobus, častimo kavo ali čaj.

Potrebujete pravni nasvet v zvezi z delovanjem vaše nevladne organizacije?

Imate vprašanje ali dilemo glede statusnih zadev, delovne zakonodaje, davčnih predpisov, statusnih oblik ipd. ali potrebujete pomoč pri reševanju pravnih izzigat? Za nasvete se lahko obrnete na Regionalno stičišče nevladnih organizacij Podravja, kjer vam bodo pravniki posredovali brezplačne odgovore. Svetovanje poteka po telefonu, pisno ali osebno (ob predhodni najavi). Brezplačno svetovanje za nevladne organizacije vam nudimo tudi s področij računovodstva, prijavn na razpise, stikov z javnostmi in drugih zadev povezanih z vašim delom v nevladni organizaciji. Pokličite nas na 02 234 21 38 ali pišite na info@nevkladna.org.

Plačujete za računalniške programe?

Porabljate skromna finančna sredstva za nakup dragih računalniških programov in operacijskih sistemov? Uporabljate piratske programe? Temu se lahko izognete. Uporabljajte odprto kodne programe, ki so na voljo brezplačno in lahko popolnoma nadomestijo znane plačljive računalniške programe. Na Regionalne stičišču nevladnih organizacij Podravja smo pripravili nabor računalniških programov in operacijskih sistemov, ki zadovoljuje potrebe dela za NVO. Poimenovali smo ga OKNO (odprta koda za nevladne organizacije) in je brezplačno na voljo na DVD-ju ali snemljiv s spletne strani www.nevkladna.org. Več informacij na 02 234 21 38 ali info@nevkladna.org.

Izdajate lastne publikacije?

Če izdajate lastne publikacije in bi jih želeli razširiti naokrog nam o tem pošljite obvestilo. Objavili ga bomo v naslednji številki tega časopisa, v našem rednem elektronskega informatorju in naši v spletni knjižnici.

Iščete stike ali ponujate partnerstvo?

Na spletnem portalu www.nevkladna.org vpišite na oglasno desko oglas, s katerim želite kaj poiskati ali ponuditi drugim organizacijam (partnerstvo, oprema, kadri itd.) ali opozoriti na zanimiv dogodek, ki ga pripravljate. Za pomoč se obrnite na 02 / 234 21 38 ali info@nevkladna.org.

Kdo smo in kje nas najdete

Zavod PIP je neprofiten zavod zasebnega prava za opravljanje dejavnosti s področja pravnega svetovanja in pravne pomoči, svetovanja potrošnikom, alternativnega reševanja sporov, informiranja in svetovanja za mlade in informiranja o Evropski uniji. Značilnosti delovanja zavoda pri izvajanju svetovalnih, izobraževalnih in raziskovalnih storitev se odražajo v strokovnosti in neodvisnosti. Posebno pozornost posvečamo varovanju človekove osebnosti in dostojanstva. Tako je skupni imenovalec vseh dejavnosti Zavoda PIP zagotavljanje pomoči in informacij vsem, ki jih potrebujejo.

- pravno svetovanje in brezplačna pravna pomoč s soglasjem Ministrstva za pravosodje
- javna služba svetovanja potrošnikom na državni ravni na podlagi koncesije Vlade Republike Slovenije in svetovanje potrošnikom na regionalni ravni
- informiranje o Evropski uniji v okviru informacijske mreže Europe Direct (www.europejec.si)
- stičišče nevladnih organizacij Podravja (www.nevkladna.org)
- spodbujanje aktivnega državljanstva mladih (www.aktivendrzavljan.si)
- alternativno reševanje sporov.

PIP center Maribor, Gosposvetska cesta 83, 2000 Maribor. T 02 234 21 46, F 02 234 21 47, pip@zavodpip.si, www.zavodpip.si. PIP center Murska Sobota, Zvezna ulica 10, 9000 Murska Sobota. T 02 535 27 60, F 02 535 27 61, info@zavodpip.si, www.zavodpip.si. Delamo vsak delavnik med 8.00 in 16.00.

Naročite se na naše elektronske informacije: info@nevkladna.org

info.nevkladna.org
informator nevladnih organizacij podravja

aktualni razpisi

Slovenija

Javna agencija za tehnološki razvoj Republike Slovenije, [Javni razpis Mladi raziskovalci iz gospodarstva - generacija 2010](#), Rok prijave: 29.10.2010.

Ministrstvo za kulturo, [Javni razpis za izbor kulturnih projektov na področjih umetnosti I](#), Rok prijave: 18.10.2010.

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, [Javni razpis za sodelovanje slovenskih raziskovalcev v shemi Materials World Network v letu 2010](#), Rok prijave: 11.11.2010.

EU

EACEA, [Akcija 4.1 - Podpora ustanovam, dejavnim na evropski ravni na področju mladine](#), Rok prijave: 15.10.2010.

novice

[4. konferenca nevladnih organizacij v Podravju](#)

[Posvet o prihodnosti ustanov - predlog novega zakona](#)

[Vabilo k opravljanju organiziranju prostovoljnega dela mladih za mlade.](#)

[OŠ LENART ZBIRA STARE KOČE ZA ŽIVALI V ZAVETIŠČU ZA POZIMI!](#)

[Seminar za manjšinske organizacije in aktiviste o upoštevanju kulturne raznolikosti v medijih](#)

[Debata Delo za mlade!](#)

[INFOPEKA VABI K PROSTOVOLJSKEM DELU MLADI ZA MLADE](#)

[NERESNIČNA INFORMACIJA-POGREŠAJO 3 LETA STARO DEKLICHO!](#)